

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanummer : BV23.0099
Datum vergadering : 11 oktober 2023

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Johan Philippens, Terry Duivesteijn
WIJ Lansingerland : Mark Bik, Ton Jansen, Paul Zantman
CDA : Jan Willem van den Beukel, Job Halkes, Michel Krieger
VVD : Matthijs Machielse, Ed van Santen, Nathalie van Bakel
D66 : Brecht Weerheim, Erik Jonker, Bert Bakker
CU : Kees Willen Markus
GroenLinks : Menno Duk
PvdA : Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa, Valmir Xhemali
VOOR Lansingerland : Petrine van Olst

Wethouders : Simon Fortuyn, Titia Cnossen

Voorzitter : Jan Jumelet

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

Voorzitter : Jan Pieter Blonk
Leefbaar 3B : Don van Doorn
PvdA : Sonnie Biharie
GroenLinks : Manon van Splunter

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 19.00 uur: Goedenavond, het is zeven uur, ik wil gaan starten. Ik heb een aantal meldingen van afwezigheid. De heer Van Doorn en mevrouw Biharie. Voor mevrouw Biharie is de heer Xhemali aanwezig, welkom in deze commissie. Een aantal collega's heeft aangegeven dat ze iets later zijn, die ga ik niet allemaal noemen, die zien we vanzelf aanschuiven.

2. Insprekers

De voorzitter: Er hebben zich geen insprekers gemeld.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 13 september 2023

De voorzitter: Er zijn geen wijzigingen op gekomen. Kunnen wij het vaststellen zoals het gepubliceerd is? Ja? Dan is het bij deze vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Hier heb ik in ieder geval één punt. Bij punt 6.e zijn geen stukken aangeleverd, dus dat gaat van de agenda af. Wellicht zijn er mensen die er toch nog een vraag over willen stellen. Zo niet, dan nemen we voor kennisgeving aan dat het niet behandeld gaat worden. Rondom de rekenkamer, wellicht dat de agenda iets anders wordt omdat de directeur van de rekenkamer na

20.00 uur aanwezig zal zijn, dan moeten we even kijken hoe we dat gaan doen. Nog iemand die iets over de agenda wil zeggen? Nee? Dan stellen we hem zo vast.

Inventarisatie rondvraag:

De heer Duivesteijn, L3B: Mijn rondvraag gaat over brieven vanuit de gemeente over een collectieve inkoopactie isolatie.

De voorzitter: Dat was de enige aangemelde rondvraag. Ik kijk rond of dat klopt. Ja.

5. Bespreekpunten:

5.a Uitgangspuntennotitie Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027

De voorzitter: In de raadsinformatiebrief is aangegeven, dat het college graag tijdens deze vergadering met u in gesprek wil om een reflectie te geven op de uitgangspunten van de rol van buurtpreventie en de gemeentelijke rol in digitale veiligheid. Het college wil graag uw overwegingen bij de genoemde uitgangspunten horen. Dat wordt verwerkt in de definitieve uitgangspuntennotitie, die vanzelf weer naar de raad toe komt.

De heer Duijvesteijn, L3B: Fijn dat het zover is, dat we het kunnen gaan hebben over het IVB. De vorige keer ben ik daar vrij kritisch over geweest, dat het zo lang duurt voordat het er is. Inmiddels hebben we enkele nuttige beeldvormingen achter de rug. Nog steeds vind ik dat we dit vorig jaar hadden moeten doen, maar ik ben blij dat de vaart er nu in zit, dus complimenten voor de wijze waarop het nu gebeurt en de inhoud van de uitgangspuntennotitie. De reden dat ik kritisch was en ben, is omdat L3B veiligheid al jarenlang in Lansingerland agendeert en op de agenda zet. We zien een mooie cijfers terug, maar dat betekent zeker niet dat we nu klaar zijn. Sterker nog, we zien stijgende cijfers van overlast door buurtbewoners, aantal verwarde personen en we moeten onverminderd alert zijn op invloed van de grote steden om ons heen en ook ondermijning in onze gemeente. Als klap op de vuurpijl blijft onze gemeente ook gewoon nog doorgroeien. De doorontwikkeling van de wijk-BOA, de BOA wijkregisseur is één van onze speerpunten. Ook deze notitie leunt op de wijkgerichte aanpak. Daarom vinden wij het zorgelijk dat in de concept begroting een pas op de plaats wordt gemaakt m.b.t. deze doorontwikkeling en verdere groei van het team. We ontwikkelen hier nu belangrijk beleid op zonder dat we daarvoor op dit moment middelen beschikbaar stellen. Daarop wil ik kort de reflectie van de burgemeester op horen, hoe die 2 met elkaar rijmen. Er zijn 4 dingen die wij graag scherper zien terug komen. Ik begrijp dat wij de uitgangspuntennotitie nog een keer terug krijgen in de raad, dus dat geef ik mee. Wij missen de noodzaak van handhaven als preventie niet gewerkt heeft. Handhaving en repressie is nu niet benoemd in deze notitie. Het is voor ons dan ook onbestaanbaar dat het geen uitgangspunt is, onze gehele APV is gericht op het handhavingsinstrument. Handhaven op huftergedrag, vuildump, fietsendiefstal, drugsgebruik, drugsdealers, messen op straat, scooters, jeugd, gedumpte aanhangers op bedrijventerreinen, opgevoerde fatbikes, overlast van burens, asociaal parkeren, ga zo maar door. Daarom geven we het college mee om repressie op te nemen als uitgangspunt. Als repressie als zodanig onderbelicht blijft in het concept kunt u daar nu al van ons een amendement op verwachten. Tweede dat we graag terug zouden willen zien komen is BTL. BTL is één van de belangrijkste grootschalige initiatieven uit de samenleving, die Lansingerland kent. Als we het hebben over 'de samenleving aan zet' zoals we hier zo vaak zeggen, is BTL daar een schoolvoorbeeld van. Voor het IVB onderschrijven we dan ook dat er een goed georganiseerde vorm van buurtpreventie noodzakelijk is, maar ook een goede samenwerking tussen gemeente en BTL. Buurtpreventie is zodanig belangrijk geworden, dat we als kader willen meegeven dat buurtpreventie als betrouwbare ketenpartner zich professionaliseert en organiseert in bijvoorbeeld een rechtsvorm. Ook moet er een convenant komen tussen gemeente en BTL. Als derde punt willen

we meegeven cameratoezicht. Dat is voor L3B een belangrijk instrument bij handhaving van de openbare orde, maar ook voor preventie van overlast en een hulpmiddel bij opsporing. We willen dat cameratoezicht specifiek de nodige aandacht krijgt in het IVB. Ik wil graag vragen aan de portefeuillehouder hoe het staat met het camerabeleid in onze gemeente. Het vierde punt. Veiligheid is ook jezelf veilig voelen, dat er hulp in de buurt is als er iets acuut met je gezondheid gebeurt, dat buurtbewoners eerste hulp kunnen verlenen, bijvoorbeeld als burger hulpverlener. Of dat er een AED in de buurt is, dat een ambulance er binnen enkele minuten kan zijn. Dat dient dan ook één van de doorlopende thema's daaronder te hangen of onderdeel te zijn van de uitgangspunten gemeentelijke regie. Zorg en veiligheid blijft onverminderd relevant. We hebben niet voor niets in het coalitieprogramma opgenomen, in het coalitieakkoord, dat we streven naar een hartveilige gemeente te zijn. Ter controle wil ik vragen of overlast door verwarde personen nu de juiste aandacht krijgt in het IVB. Over het algemeen willen we ook nog meegeven, dat we niet overtuigd zijn van een IVB op hoofdthema's en dat het enorm flexibel moet zijn, zoals nu in de uitgangspuntennotitie staat. We snappen dat er ontwikkelingen zijn, die je niet kunt voorspellen, maar we worden ook niet elke 4 jaar met een pandemie geconfronteerd. Hoeveel ruimte heeft het college nodig en hoe verhoudt zich dat tot de prioriteiten die de raad vaststelt? Dat is het voor mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Ik wil de commissie erop attenderen, dat we spreektijden hanteren van 3 minuten in de eerste termijn en 2 in de tweede. Hoe u dat verdeelt is aan u zelf.

De heer Bik, WIJ: Volgens mijn fractie doen we het in Lansingerland op het gebied van veiligheid best goed met zijn allen. Met een rapportcijfer van 7,8 voor wat betreft leefbaarheid en veiligheid mogen we best tevreden zijn. Dat is een stijging van 0,3% t.o.v. 2016. Tevreden betekent niet dat we dan maar achterover moeten gaan leunen uiteraard. We zullen de komende 4 jaar minimaal dezelfde effort moeten steken in het veiligheidsbeleid als de jaren ervoor en het liefst nog een tandje erbij om het op peil te houden. Mijn fractie is met name heel blij om te zien dat het aantal meldingen van jeugdoverlast met maar liefst 42% is gedaald, van 530 meldingen in 2020 naar 307 in 2022. Onze investeringen in jeugd en preventie hebben duidelijk hun vruchten afgeworpen. De jeugd stimuleren en actief betrekken bij de gemeenschap is beleid geweest dat die vruchten heeft doen afwerpen. Een mooi, specifiek voorbeeld daarvan is jeugdparticipatie. Dat was een spoiler-alert. We zullen in de commissie samenleving met een besprekstuk komen n.a.v. de brief van het college rondom participatie. WIJ blijft benadrukken, dat preventie één van de belangrijkste pijlers van de leefbaarheid en veiligheid is, we zien dat dan ook graag onderstreept terug in de uitwerking van de uitgangspunten. Als ik dan naar de 4 uitgangspunten kijk, dan mis ik jeugd als specifiek uitgangspunt. In het integraal veiligheidsbeleid van 2019-2022 was dit thema specifiek benoemd en het heeft klaarblijkelijk duidelijk zijn vruchten afgeworpen te hebben. Mijn fractie is benieuwd hoe we deze lijn naar de toekomst kunnen doortrekken. Ik begrijp dat de hoe-vraag nu niet op tafel ligt, maar toch. Een aantal onderwerpen uit het thema jeugd en veiligheid komen terug in de uitgangspunten leefbare en veilige wijken en casuïstiek zorg en veiligheid. Het zal u niet verbazen dat we daar tevreden over zijn, maar liever zien we het terug als een specifiek uitgangspunt. Op basis van objectieve veiligheid lijkt Lansingerland het ten opzichte van de landelijke cijfers goed te doen. Op basis van de cijfers van waarstaatjegemeente.nl doen we het op bijna alle vlakken beter dan het gemiddelde. Twee letterlijk lelijke uitschieters zijn het aantal overvallen en mensensmokkel, die hier gemiddeld hoog liggen. Kan de portefeuillehouder hiervan aangeven of en hoe deze uitschieters zijn meegenomen in het opstellen van de uitgangspunten? Veiligheid is uiteraard altijd subjectief, het gaat om beleving. Je voelt je wel of niet veilig op basis van wat je zelf ervaart. Uit mijn eigen omgeving hoor ik steeds meer geluiden over de onveiligheid rondom de parkeerplaats van station Lansingerland. Heeft het college zicht op de parkeerplaats van het station, dat onderhand een hotspot aan het worden is? De uitgangspuntennotitie geeft helder weer

welke trends het college de komende jaren ziet en ook waar de nadruk van het veiligheidsbeleid de komende periode op komt te liggen. Ik benadruk het nog maar een keer: het liefst zien we de jeugd als een apart thema en uitgangspunt terug.

Mevrouw Van Bakel, VVD: Laat ik beginnen met dat veiligheid altijd schijn is. Ik zal het kort toelichten. Er gaat heel veel goed op het gebied van veiligheid. Het is al eerder gezegd, maar 2022 is veiligheid van de buurt met een 8- beoordeeld, maar als iemand kwaad wil, dan gebeurt het. Betekent dat dat je niets kunt doen als inwoner, private sector of als lokale overheid? Daar is het antwoord natuurlijk nee op. Daarom ligt ook vandaag de uitgangspuntennotitie integraal veiligheidsbeleid ter bespreking voor. Als we kijken naar de benoemde uitgangspunten, dan denk ik dat he de kern raakt en focus aanbrengt. Dat geldt zeker voor de uitgangspunten versterking digitale veiligheid en de inzet op ondermijning. Als ik kijk naar het uitgangspunt het inzetten op preventie en betrokkenheid van de gemeenschap voor leefbare en krachtige wijken, dan wil ik wel aandacht vragen voor het volgende. Ik citeer uit de notitie: het doel om krachtige, gezonde wijken te hebben waarin bewoners actief bijdragen en weerbaarheid. In dit proces spelen inwoners een goed georganiseerde vorm van buurtpreventie en ook wijkprofessionals zoals wijkmanager, BOA's, wijkagenten en jongerenwerkers een cruciale rol. Het eerste punt dat ik wil maken, is dat als bewoners actief gaan bijdragen aan hun eigen weerbaarheid, dat je als gemeente ook een brengplicht hebt door inwoners te informeren. Er zit een wederkerige werking in. Kunt u dat beamen? Dat brengt mij gelijk bij het tweede punt, namelijk datagedreven werken en deze in te zetten. Zet informatie actief in en laten we daar ons voordeel mee doen. Wat de VVD betreft, zien we datagedreven werken, informatiegestuurd werken dan ook als vijfde uitgangspunt, zodat we op basis van data weloverwogen besluiten kunnen nemen ten behoeve van een veiliger Lansingerland. Dan geven we tevens gehoor aan de transparante overheid en sluiten we aan bij deze innovatieve trend. Gelet op de beperkte capaciteit lijkt het ook eerder een must dan een nice to have. De rol van buurtpreventie. Voordat ik inga op de rol van buurtpreventie hebben we van Buurtpreventie vernomen, dat een tegenstelling over wat is opgenomen in de uitgangspuntennotitie op pagina 9, dat er niet een samenwerking met BTL is teruggeblikt op de lopende IVB en daarmee ook niet vooruit is gekeken naar de prioriteiten voor de toekomst. Daarmee zijn veel inzichten verzameld van Buurttoezicht en hebben ze de gemeente geen input kunnen geven op het veiligheidsbeleid om het veiligheidsbeleid verder te verrijken. Bent u hiervan op de hoogte? Kunt u mij toezeggen, dat dit alsnog gebeurt? Voor wat betreft de rol van Buurtpreventie, buurtbewoners die zich vrijwillig inzetten met als doel de veiligheid en leefbaarheid te verbeteren, daar is de VVD groot voorstander van. Doordat bewoners een oogje in het zeil houden waar mogelijk verdachte situaties sneller worden opgemerkt. Dit kan weer bijdragen aan het voorkomen van criminaliteit. Voor wat betreft het laatste punt, de gemeentelijke rol en digitale veiligheid. De VVD is van mening dat gemeenten een belangrijke rol spelen in het waarborgen van digitale veiligheid. We pleiten dan ook voor een goede samenwerking tussen gemeenten, bedrijven en burgers om digitale veiligheid te waarborgen. Het enige punt dat ik nog even wil toetsen, of de gemeente aansluit bij de agenda digitale veiligheid van de VNG. Deze is opgesteld om gemeenten te ondersteunen bij het voorkomen, bestrijden en oplossen van cybercriminaliteit en cyberincidenten. Dank u wel.

De heer Halkes, CDA: Er zijn al veel goede dingen gezegd zoals datagedreven werken. Wij als CDA vinden dan ook dat we scherp en alert moeten blijven als het gaat om veiligheid. Kleine criminaliteit die onze inwoners ervaren, zoals inbraken en fietsendiefstal zijn vervelend, maar ook de ondermijnende criminaliteit heeft een ontwrichtende werking op de samenleving. In deze uitgangspuntennotitie zien we die zorgen goed vertaald. Polarisation, die op de loer ligt, zowel online als offline baart zorgen. Des te belangrijker is het dat we als samenleving naar elkaar omkijken. Veiligheid is niet iets van de gemeente of politie, maar van iedereen. Daarom vinden wij het belangrijk dat een partner als Buurttoezicht Lansingerland in dit plan wordt aangehaakt en

aangehaakt blijft. Wij willen dit goed uitgewerkt zien, zoals L3B zojuist uitlegde. Oren en ogen in de wijk zijn cruciaal om de veiligheid te verbeteren. In de uitgangspuntennotitie zien we veel aandacht voor cybercriminaliteit. Onze jongste inwoners, ouderen en ondernemers zijn dagelijks doelwit van criminelen die profiteren van onwetendheid bij deze doelgroepen. Voorlichting en weerbaarheid is hard nodig. We zijn benieuwd hoe dat in het uiteindelijke plan eruit gaat zien. Een gerichte aanpak voor deze doelgroepen is belangrijk. Kort samengevat. Het gaat goed met de veiligheid, maar we moeten niet verslappen en zeker niet afzakken naar een zesjescultuur.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Om te beginnen wil ik een compliment geven over het gelopen proces. Ik vind de beeldvormingen, die we hebben gehad, echt heel interessant en interactief. Een goede werkwijze, wellicht ook voor andere dossiers. De uitgangspunten, zoals gemeld, daar ben ik het eigenlijk helemaal mee eens. Wellicht is het een goed idee, zoals de heer Bik zei, om ook de jeugd in een apart punt op te nemen. Het veiligheidsgevoel is subjectief en komt best wel goed uit de bus. VOOR vindt dat BOA's, cameratoezicht en surveillerende toezichthouders, even gechargeerd, daar wordt het veiligheidsgevoel niet beter van. Dat je wel meer inzet op ondermijning, dat zie je niet direct op straat, ik denk dat het goed is om juist daar op in te zetten. Ik heb nog een vraag, of er een sociale insteek wordt gekozen, zoals in Rotterdam, om de drugsgebruiker aan te spreken en zijn rol in het verhaal. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Collega's hebben al heel veel goede dingen benoemd, of ik het met alles eens ben, weet ik niet. De veiligheid in Lansingerland scoort vrij goed, een 7,8. Dat geeft toch wel weer, dat wij bovengemiddeld scoren, zoals de heer Bik dat benoemde. De heer Duivesteijn geeft aan: we moeten meer cameratoezicht, meer handhaving, maar ik vraag me af of dat gelijk een oplossing biedt voor veiligheid, als je meer gaat handhaven en meer cameratoezicht gaat toepassen, dat kan ook betekenen dat het helemaal niet veilig is juist, dat het nodig is om het veiligheidsgevoel te creëren. Ik vraag me af of dat een oplossing is voor Lansingerland. Ik ben het eens met een meer preventieve aanpak voor een veiliger gevoel, met name criminaliteit en ondermijning tussen 4 verschillende grote steden. Den Haag, Zoetermeer, Gouda en Rotterdam. Het is voor criminelen heel aantrekkelijk om hier foutieve business te bedrijven, dus daar moet veel focus op liggen in Lansingerland. Als we kijken naar Buurttoezicht, ik ben daar op zich geen tegenstander van, maar wat bij Buurttoezicht kan gebeuren, aan de linkerkant en rechterkant van Buurttoezicht, onbekend maakt onbemind. Als iets niet bekend is, kan Buurttoezicht dat snel aanwakkeren tot iets negatiefs. Het heeft niet altijd effect op veiligheid, het is niet perse onveilig als er iets gebeurt. Als we kijken naar de jeugd, de heer Bik haalde het ook aan en mevrouw Van Olst. Ook wij vinden dat jeugd een prominente plek moet krijgen in de uitgangspuntennotitie IVB, omdat we juist zien dat daar veel te winnen valt. Zeker als je kijkt naar drugsgebruik onder jongeren, dat is vrij hoog in Lansingerland. Ik rijd elke dag naar station Zoetermeer Lansingerland, 2 jongeren naast mij waren daarover aan het praten, dat ze het zelf ook doen. Ik heb er niets van gezegd, maar het gebeurt weldegelijk onder jongeren. Ik praat over jongeren van 15 - 18 jaar in Lansingerland. Daar moet ook meer beleid op komen om dat te doen verminderen, met scholen o.a. en voetbalverenigingen en andere verenigingen waar veel jongeren actief zijn. Daarnaast vind ik het ook belangrijk dat digitale veiligheid een speerpunt wordt binnen Lansingerland, zeker omdat het de afgelopen 10 jaar een enorme vlucht heeft genomen, identiteitsfraude, belfraude, whatsappfraude et cetera. Het geniet de aandacht om daar weerbaar tegen te zijn. Dit was het voor de eerste termijn. Al met al leven we in een heel mooie gemeente, dat willen we graag zo houden met het nieuwe integrale veiligheidsbeleid. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Allereerst waardeert D66 het aanbieden van dit tussenproduct op weg naar een vastgesteld integraal veiligheidsbeleid. Het is prettig dat de commissie kan bijsturen en ook nog een aantal politieke statements kan maken op onderwerpen, zoals we merken. Allereerst vind ik het

goed dat participatie met bewoners en netwerkpartners is vorm gegeven binnen de beleidsnotitie. Het is van belang dat iedereen een rol speelt in veiligheid en zich kan herkennen in het uiteindelijke beleid. Het karakter is tamelijk algemeen, het zijn uitgangspunten, waar wij overigens mee kunnen instemmen. Dat is niet perse erg, maar het betekent wel dat we bij de uitwerking het specifiek naar Lansingerland moeten vertalen, ik trap die open deur maar even in, maar ik verwacht dat het bij de verdere uitwerking invulling zal krijgen en dan zullen we dat beoordelen, dat de toespitsing op Lansingerland genoeg is, dat we niet teveel in algemeenheden blijven hangen. Verder een principieel puntje. We weten allemaal dat er grote tekorten zijn bij de politie. Het is begrijpelijk dat we sommige dingen oppakken vanuit het lokale perspectief om toch onze bijdrage te leveren aan het bestrijden van fraude, criminaliteit en ondermijning, maar we moeten wel oppassen dat we gaten niet teveel gaan dichtlopen voor tekorten die op rijksniveau bestaan. Het gaat niet om het dichtlopen, maar we moeten dat wel in het oog houden, want anders zouden we oneigenlijke taken op onze schouders kunnen krijgen en verantwoordelijkheden die eigenlijk niet bij ons passen. Misschien iets om in het achterhoofd te houden naar de toekomst toe, want ik zie het politietekort niet razendsnel afnemen, om het even eufemistisch te formuleren. Tenslotte, om af te sluiten voor deze termijn. Ik hoor iedereen gelukkig benoemen dat digitale veiligheid belangrijk is, voor D66 is dat ook zo. Ik wil mijn complimenten overbrengen voor de beeldvorming over digitale veiligheid. Ik mag wel zeggen dat ik een beetje in het vak zit, maar het was een prima beeldvorming, inhoudelijk sterk, goede sprekers, dus mijn complimenten. Maar ik hoop dat de awareness die iedereen nu uitdraagt over digitale veiligheid, dat we die ook terug zien in de begroting en dat we niet op dingen gaan bezuinigen die de digitale veiligheid van onze gemeente betreffen, maar dat gaan we meemaken in een andere vergadering. Daar wil ik het voor nu bij laten.

De heer Duk, GL: Eigenlijk had ik hier vanavond niet gezeten, maar mevrouw Van Splunter, maar helaas heeft zij om persoonlijke redenen op het allerlaatste moment moeten afzeggen. Zij heeft me wel nog even door de stukken heen genomen, maar ik zal het dus wat korter houden dan u van mij gewend bent, maar daarom kon ik een wat langer intro houden, dat is dan wel weer fijn. Op dit punt was mevrouw Van Splunter en de hele GL-fractie eigenlijk blij met het voorliggende stuk. Wel was er enige bezorgdheid over het afnemen van de burgernetten, die de afgelopen jaren steeds kleiner beginnen te worden, waarvan wij denken dat het eigenlijk wel een aandachtspunt zou moeten zijn, dat in dit stuk al meegenomen zou moeten worden om ervoor te zorgen die op hetzelfde niveau te laten zijn of groter te worden. Maar als dat het allergrootste punt is, dat wij kunnen aanbrengen, dan is dit dus eigenlijk een behoorlijk positief stuk.

Beantwoording college

Burgemeester Van de Stadt: Bedankt voor alle inbrengen. Dit is niet het moment om daar allemaal ja of nee tegen te zeggen, want een heleboel gaan we natuurlijk gewoon mee nemen, dan hoop ik dat u dat terug ziet in het concept van het integraal veiligheidsbeleid. Het concept komt bij u, de beeldvorming bespreken we dan weer en daarna komt er een definitief exemplaar ter vaststelling door het college, want het is een collegestuk uiteindelijk. Dit zijn slechts uitgangspunten, laten we vooral even kijken naar die uitgangspunten. De complimenten over de beeldvorming wil ik graag naar mijn linkerzijde verwijzen. Ik ben blij dat u tevreden bent. En als de heer Jonker tevreden is over de beeldvorming digitale veiligheid, dan zegt dat wat, denk ik. Dat is mooi. Ook dat u het proces waardeert. Dan zeg ik tegen de heer Duivesteijn: ja, dat duurt soms wat langer, maar we doen het wel goed, het moet ook 4 jaar mee. Wat proberen we dan te bereiken? Er zijn een heleboel thema's die belangrijk zijn, alleen, we kunnen niet alles doen, dus we proberen prioriteiten te stellen en dat zijn deze 4 prioriteiten geworden. Je kan niet zomaar zeggen: dit zijn er 4 en dan zit dat er niet meer in, want daar zit een heleboel in. Bijvoorbeeld repressie, in het

dossier ondermijning zit natuurlijk een hele hoop repressie-instrumenten. Ook ten aanzien van jeugdcriminaliteit hebben we repressie-instrumenten. We sluiten nog steeds relatief veel panden, we geven nog steeds veel lasten onder dwangsom voor bijvoorbeeld mensen die met inbrekersgereedschap gesignaleerd worden of mensen die zich met drugshandel bezig houden. Die repressie zit er echt wel in. Maar je hoeft het niet specifiek te benoemen bij de 4 thema's. Ik heb de heer Duivesteijn goed gehoord, dan zeg ik: we kijken natuurlijk bij de uitwerking van het stuk, hoe we dat een plaats kunnen geven in het integraal veiligheidsbeleid, zodat de heer Duivesteijn zich er ook in herkent. Waar velen op ingegaan zijn, is de rol van Buurttoezicht, dat is niet voor niets het eerste punt. Het is mijn overtuiging, mevrouw Van Olst gaf dat ook goed aan, je moet echt in die preventiekant zitten, want als het mis gaat, is het leed al geschied. Alles wat je kan voorkomen is oneindig veel meer waard dan alles wat je repressief moet oplossen. Vandaar dat we vol inzetten op die preventie. Om die preventie goed te doen, heb je de maatschappij nodig. Er is geen enkele illusie, dat wij dat zelf kunnen. Daar is simpelweg te weinig politiecapaciteit voor en te weinig handavingscapaciteit, maar ook mogelijkheden. U ziet bij de cijfers één van de punten bij veiligheidsbeleving, waar we slecht op scoren, is verkeersveiligheid. Dat is nou net iets waar we zelf heel weinig mee mogen. Dat geeft aan hoe weinig invloed wij op sommige thema's hebben. Het is heel belangrijk, dat we de bredere samenleving mee krijgen. U ziet dat het veiligheidsgevoel waar het gaat om criminaliteit vrij goed is, maar dat het veiligheidsgevoel in de wijk in de zin van de buurt, de buurtgenoten zelf en het verkeer in de wijk, dus lokaal verkeer, dus niet iemand vanuit Den Helder die door de straten scheurt, dat we daar juist zwak op scoren. Dus de buurt zal zich zelf ook moeten wapenen. Ik heb al vaker gezegd: ik vind het onbestaanbaar dat in een buurt waar 20 grote kerels wonen 3 rotjongetjes de baas zijn. Daarbij is Buurttoezicht een onmisbare partner. We hebben Buurttoezicht hard nodig. Dan is ook het functioneren van Buurttoezicht als onderdeel van. Als ik lekker brood wil hebben, heb ik een goede bakker nodig. Om een krachtige buurt te hebben, waar mensen zelfredzaam zijn op het gebied van veiligheid, hebben ze een krachtig instrument als Buurttoezicht nodig. Dan sluit ik me geheel aan bij wat de heer Duivesteijn erover zegt: professionalisering van Buurttoezicht is dan een asset, daar ben ik helemaal voor. Het geeft al aan, als gezegd wordt door mevrouw Van Bakel, dat zij van Buurttoezicht hoort, dat er geen overleg is geweest. Op 9 januari is er uitgebreid overleg hierover geweest, terugkijkend en vooruitkijkend, met de 3 heren, ik noem geen namen, maar u weet dan over wie ik het heb. Mevrouw Van Bakel: Dat klopt, dat op die datum overleg is geweest. Niet op de inhoud, maar in het kader van de samenwerking. Het heeft geen betrekking op het stuk dat besproken is. Het klopt, er is inderdaad overleg geweest, niet op de inhoud, maar in het kader van het samenwerkingsprincipe. Als je zegt: we hebben terug en vooruit gekeken. Dat is dus niet behandeld, maar dat staat op pagina 9. Burgemeester Van de Stadt: Er is ook op de inhoud toen gesproken. Dit maakt het lastig, u was er waarschijnlijk niet bij, ik was er in ieder geval niet bij, maar dit geeft wel aan hoe belangrijk het is dat we met dezelfde personen bij Buurttoezicht kunnen spreken en waarom je ook professionaliteit nodig hebt, dat je vaste aanspreekpartners hebt, een vast organisatie. In beginsel, zoals bij iedere partij, van een bakker tot een goed doel, ook iets van een raad van commissarissen instantie, je moet elkaar kunnen aanspreken, je moet ergens aan toe komen. Dat is soms lastig, dan krijg je inderdaad verschillende verhalen en dat is niet wenselijk in een samenwerking. Ook is het in een samenwerking cruciaal, dat de taken en rollen van Buurttoezicht ook voor henzelf afgebakend zijn. Dat doe je bijvoorbeeld in een stichting door statuten aan te nemen, die je taken helder maken. Dan weet iedereen in die stichting waar die zich aan moet houden. Er is bij Buurttoezicht vaak sprake van rolverving. Het is geen lokale politie. Elke vorm van surveillance en over straat gaan lopen is gewoon echt onwenselijk. Buurttoezicht is oren en ogen. Het zijn in de eerste plaats gewoon burgers, die hun oogjes open houden en die liefst met een appgroep of op straat lopen, denk aan de hondenclub, een oogje in het zeil houden. Die ook buurtbewoners aanspreken als er wat is, als er wat speelt. Die ook buurtbewoners helpen op het moment dat er vragen zijn. Er moet ook een telefoonnummer van Buurttoezicht zijn. Dat vraagt echt een professionalisering in mijn

ogen van Buurttoezicht. Dan kan je samen stappen zetten. Het moet van 2 kanten komen. Maar de rol van Buurttoezicht, de waarde daarvan, die heb ik gewoon hard nodig. Dan is er een aantal specifieke onderwerpen, ik begin bij de heer Duivesteijn, cameratoezicht bijvoorbeeld. Daar staat wat over in het coalitieakkoord, dat heb ik niet gesloten, u wel. Daar ben ik voorzichtig mee. We doen het wel, we hebben cameratoezicht op een aantal punten toegepast, denk aan centrum Bergschenhoek. En we hebben cameratoezicht gericht toegepast bijvoorbeeld waar sprake was van een dreigende sfeer rond mensen of huizen. Onze partners doen het ook, denk aan cameratoezicht op Prisma t.a.v. de races. De regels daarvan zijn wel heel streng. Bij die races zagen we dat cameratoezicht helpt, maar hij moet na een maand weg. Dat is altijd vervelend als je een succesvolle maatregel hebt, maar dat is wel de wetgeving. We doen ons best, maar ik denk op basis van het coalitieakkoord en partijen in deze raad, dat ik niet verder zou willen gaan in deze notitie op dat punt, want dat heeft niet overal steun. De heer Duivesteijn: In het coalitieakkoord staat: cameratoezicht zetten we in na een zorgvuldige afweging als tijdelijk instrument bij overlast en criminaliteit. Ik denk dat het zeker een functie heeft. We hebben camera's hangen in de publieke ruimte. Mijn vraag was eigenlijk: is er al een camerabeleid ontwikkeld hier in de gemeente? Wanneer we dat inzetten, welke afwegingen hebben we? Burgemeester Van de Stadt: Het camerabeleid, ik kijk even naar de linkerzijde, is in bewerking. Hebben we een termijn? (...) Misschien begin volgend jaar, misschien begin dit jaar, komen we met camerabeleid. U heeft er gelijk in, daar zijn we het niet over eens, wat er in het coalitieakkoord staat, het blijft een instrument, maar is niet veel ruimte om het heel erg uit te breiden. Of je nou voor of tegen cameratoezicht bent, een afwegingskader is altijd belangrijk, om dat te bespreken en dat u uw zegje kunt doen over wanneer we het instrument inzetten. Hartveilig, dat is natuurlijk n.a.v. de motie, onderdeel van beleid, daar krijgt u ook rapportage over. Als we het hebben over overlast door verwarde personen, vandaar dat zorg en veiligheid een onderdeel is. We zien er echt een toename in. Niet alleen in Lansingerland, uit de regionale cijfers blijkt exact hetzelfde. We horen het ook overal. Het is niet alleen dat we meer overlast van verwarde personen ervaren, maar de overlast wordt ook steeds intenser, heftiger, dreigender. Ik heb het eerder hier gezegd: tot een paar jaar geleden hadden we nooit stalkingszaken in Lansingerland en inmiddels hebben we ze regelmatig. We praten niet over iemand die een beetje achter iemand aanloopt, we praten ook over bruut geweld tot schietpartijen aan toe. U heeft erover in de krant kunnen lezen. Nee, dat soort gedrag van mensen die toch vaak in beeld zijn om andere redenen, namelijk verward gedrag vertonend, baar mij grote zorgen. Ik heb met wethouder Hoek daar maandelijks overleg over, dan nemen we alle moeilijke gevallen in onze gemeente door. Wij staan echt weleens met onze oren te klapperen om het maar zachtjes te zeggen over wat we horen en wat er in onze gemeente rondloopt. Vandaar echt zorg en veiligheid, die combinatie, dat onderdeel is een speerpunt en moet echt een speerpunt zijn in dit beleid. Preventie en betrokkenheid als punt 1. Punt 2 die zorg en veiligheid. Digitale veiligheid is ook door de heer Xhemaili gezegd. We zien in Lansingerland best een verschuiving van gewone straatcriminaliteit, inbraken en andere zaken, naar digitale criminaliteit, dus moet onze prioriteit ook mee schuiven daarin. Het gaat goed, dat hebben velen van u gezegd op de traditionele criminaliteit, maar als je naar het totaal kijkt waar digitale criminaliteit zich ontwikkelt, dan gaat het eigenlijk helemaal niet zo goed. Het enige is dat ik nog wel genegen ben, dat opgelicht worden via marktplaats minder impact heeft dan wanneer iemand een steen door je ruit gooit en er met de televisie vandoor gaat. Het kan om hetzelfde bedrag gaan, in beide gevallen is het een misdrijf en staat het genoteerd, maar ik kan me voorstellen dat een burger daar toch iets minder van schrikt. Minder heftig, maar wel gewoon criminaliteit en wel met impact op mensen, zeker op onze ouderen, die met digitale oplichting te maken hebben. Vandaar de digitale veiligheid. Dat wil niet zeggen dat de traditionele achterblijven, die blijven echt wel doorlopen. De cijfers regionaal op de traditionele criminaliteit zijn helemaal niet goed. Cijfers op het gebied van inbreken regionaal nemen echt gewoon toe. We zijn toch een beetje een eilandje hier in een best woelige regio. Er is echt wel reden om zeker niet te verslappen, want de

buitenwereld gaat niet weg. De heer Bik had het over preventie, daar ben ik al op ingegaan. Hij had het ook over het missen van de jeugd. Zo zou ik het niet willen zeggen, want het staat bij het einde aangegeven, bij zaken die wij gewoon doen. Jeugd is een belangrijk aandachtsgebied binnen de 4 prioriteiten. De mate van jeugdoverlast en -criminaliteit blijft overzichtelijk en beheersbaar. Het gaat goed daarop, maar elk jaar is er een nieuwe generatie, dus je moet actief blijven.

Uitschieters, mensensmokkel. Soms is het kenmerk van de gemeente die we zijn, mensensmokkel is zo'n onderdeel. We maken veel gebruik van arbeidsmigranten, dus dat onderdeel zit hier ook wat hoger in. Soms is het ook de wet van de kleine getallen. Als je van 3 naar 4 gaat is het een stijging van 33%. Maar als het in de rest van de wereld 40 is, valt het reuze mee. Soms zijn het gewoon de kleine getallen. Ik denk dat u het goed geschetst heeft: op harde criminaliteit gaat het redelijk goed. Er zijn een heleboel zaken, waar we ons druk om moeten blijven maken. Mevrouw Van Bakel had het over datagericht of dadergericht, ik denk allebei. Datagericht doen, het vierde punt ondermijning, daar werken we zeer datagericht, er zit ook een data-analist in dat team. U moet bij ondermijning denken aan alle hardere vormen van criminaliteit in Lansingerland. Ondermijning is niet alleen iets tegen de grote jongens, ondermijning gaat ook over kleine drugsdealertjes. Mevrouw Van Bakel: U geeft aan, dat we niet mogen verslappen en we strak op de bal moeten zitten. Het heeft geen zin om een half jaar na datum te gaan kijken. Als ik denk aan datagericht werken, informatie gestuurd werken, dan denk ik eigenlijk aan een periodiek beeld. Er zijn datagegevens van de politie die je vrij gemakkelijk in beeld kan brengen. We hebben ook verschillende datasets bij de BOA, daar is een registratiesysteem. Maak gebruik van die set aan informatie. We hebben hier een plan liggen, daar kunnen we ook data uit halen. Ik wil strakker op die bal zitten. Het gaat mij er niet zozeer om, dat we alles al doen, prima, maar ook in het kader van de transparante overheid, ook in het kader van minder capaciteit, heb ik wel behoefte aan iets meer inzicht. Dat ik niet achteraf moet constateren, maar dat ik zo snel mogelijk geïnformeerd wil worden, zodat we tijdiger bij kunnen sturen. Dank u wel. Burgemeester Van de Stadt: Ik ben het eens met mevrouw Van Bakel. Ik werk ook zo. We werken ook zo. Die cijfers hebben we nodig, we zetten er een aantal in de notitie, maar het is onderdeel van. Ik heb vanochtend de regionale cijfers van de politie besproken over het eerste half jaar van 2023, daar werd ik niet vrolijk van, maar het zijn ook cijfers die heel moeilijk zonder duiding kunnen. Soms is absoluut niet duidelijk: gaat het nou om meldingen of is het daadwerkelijk. We zien dat het aantal criminele daden toeneemt, zoals inbraken en dan wordt het als positief geduid dat het aantal HIT'ers, high impact targets, het aantal daders dat in beeld is, aanzienlijk afgenomen is. Dat is dan positief, een daling, het aantal mensen dat we achter hun broek zitten. Dan denk ik: als de criminaliteit toeneemt en het aantal daders die we achter de broek zitten afneemt, dan zijn er bij mij vraagtekens. Het kan dat de aanpak aan het verslappen is. Je hebt bij dat soort cijfers echt duiding nodig van de politie. Ik heb om die cijfers gevraagd. Ik ga proberen dit soort cijfers met duiding goed bij u te krijgen. Ook ik maak gebruik van dit soort cijfers, maar het is soms heel moeilijk zonder duiding te doen. Misschien zouden we er een beeldvorming met de politie over moeten organiseren eens in het half jaar of eens in het jaar.

Mevrouw Van Bakel: Ik denk dat we niet heel veel duiding nodig hebben bij het aantal diefstallen op fietsen. Je weet precies waar er gestolen is. Op het moment dat het stijgt, kan je een informatiebericht uit doen: let op, e-bikes zijn zeer gewild. Je kan er veel sneller op reageren. Ik denk dat data zich daar prima voor leent, niet alle data, maar er is wel data beschikbaar die wel van toepassing is. Burgemeester Van de Stadt: Zelfs met zo'n cijfer is het lastig. Het gaat primair om mensen die het melden, aangifte doen, want anders weet je het niet. Stel, wij doen campagne: meld het. En aan de hand van die campagne neemt het aantal meldingen toe. Dat wil niet zeggen, dat het aantal diefstallen ook toeneemt. Dat bedoel ik met duiding. We hebben gezien, op het gebied van fietsendiefstallen, in juli en augustus was er een tijdelijke piek, of het lijkt een tijdelijke piek, maar ik heb nog steeds geen uitleg gekregen van de politie: waar komt die tijdelijke piek nou vandaan? Is het een tijdelijke piek? Is het tijdelijk? Is het een piek? Komt het uit de meldingen of uit 1 groep? Het gaat niet om grote aantallen. Er komt soms een bende uit oost

Europa, die gewoon een vrachtwagen vol fietsen laden. Is het dan een incident geweest? Ik heb wel duiding nodig bij dit soort cijfers, want anders kan ik er niet gericht op opereren. Cijfers, ja, cruciaal, maar duiding bij cijfers onmisbaar. Ik ben redelijk door de thema's heen. Mevrouw Van Olst had het nog over de drugsgebruikers, het aanspreken ervan. Gelukkig is daar niet echt sprake van, het is een stedelijk probleem in hoofdzaak. Dat wil niet zeggen dat hier geen drugs wordt gebruikt, maar achter de voordeur doorgaans. De heer Duk over burgernet. Er zit minder prioriteit rijksbreed achter dat burgernet. Het verbaast me niet helemaal dat er verband ligt, maar misschien moeten we apart naar burgernet kijken, want het is onderdeel van de VAR, veiligheidsalliantie Rotterdam, die heeft het overgenomen, er komt een landelijke groep. Dat is ambtelijk, wordt uit het politieke domein gehaald. Als er bezorgdheid is, moeten we er apart naar kijken. Volgens mij heb ik alles gehad. De heer Duivesteijn: Ik had gevraagd om een reflectie over de pas op de plaats van BOA's en door ontwikkeling naar BOA wijkregisseurs en de ontwerpbegroting. Heeft de burgemeester die BOA's nou wel of niet nodig? Burgemeester Van de Stadt: Terecht, die had ik voor het laatst bewaard, hij staat hier nog. Het probleem. Ik heb de BOA's nodig, laat daar geen misverstand over bestaan. Er is ook geen sprake bij mij of het college, dat we een afname willen doen aan de formatie die u ons gegund heeft. We hebben wel een probleem met de werving, die cijfers heeft u ook gezien. Rotterdam werft momenteel veel BOA's. Ze zijn er gewoon niet. Wat we gedaan hebben als college in de begroting, is simpelweg gelden die we nooit zullen kunnen uitgeven op dit moment even terug stoppen om het probleem in de begroting op te lossen tijdelijk, want het is voor 2 jaar. Simpelweg de vaststelling, we gaan de formatie binnen 2 jaar niet op sterkte brengen door werving. Helaas. Ondanks inspanningen. Ze zijn niet te vinden. Tegelijkertijd doen we heel veel inhuur op het team en die gaan soms heel snel ook weer weg. Dat betekent inwerken, dat is een belasting voor het team, inwerken en kennis opdoen, daarmee belast je je vaste staf. Dat leidt ook af van het vormen van een vaste staf, die met bepaalde patronen efficiënt kunnen werken. We hebben gezegd: we moeten even terug naar de basis van het team. De vaste mensen koesteren, de vaste mensen tot werksystemen brengen. Niet heel de tijd die inloop van inhuur. Dan zo snel mogelijk het weer uitbreiden, maar dat gaat gewoon binnen 2 jaar, gezien de arbeidsmarkt, niet lukken. Dan zeg ik: houd u de gelden even onder u, dat lost uw probleem een beetje op, houd het achter de hand als we constateren dat de werving wel weer goed gaat lopen.

Tweede termijn

De heer Duivesteijn, L3B: Over de inhuur, die de burgemeester noemt, daarvan is mij verzekerd dat we dat per 1 januari niet meer gaan doen, zo staat het in de ontwerpbegroting. De 2 extra fte die nu ingehuurd worden, worden geworven in de organisatie. Graag wil ik vragen of we die extra inhuur toch nog kunnen doen als we die 2 extra fte hebben geworven. Over de hartveilige gemeente wil ik graag meegeven, dat we het hebben over het integraal veiligheidsbeleid. Ik vind het fijn dat we rapportages krijgen uiteraard, maar ik zou toch willen vragen om het mee te nemen in het integraal veiligheidsbeleid. Over preventie, wij vinden dat zeker noodzakelijk. Het gaat wel hand in hand met handhaving. Preventie werkt alleen met de belofte dat er gehandhaafd wordt of bij excessen of als u zich niet aan de regels houdt. Dus zeker inzetten op preventie, maar we zijn geen vrijstaat. Als er iets gebeurt, moet er ook gehandhaafd worden. Ik hoor graag ook van andere fracties hoe zij dat voor zich zien.

De heer Bik, WIJ: Ik heb op basis van de beantwoording door de burgemeester en collega's nog een tweetal punten, die ik wil benadrukken. Buurttoezicht, zoals de burgemeester dat uitlegt, de ogen en oren in de wijk, dat is precies zoals wij die rol vanuit onze fractie zien voor buurtpreventie, dus dat juichen wij alleen maar toe. Het puntje jeugd, jeugd wordt meegenomen in de doorlopende thema's, dat is waar. Kan de burgemeester aangeven of de komende 4 jaar wel effort wordt

gestoken in de hoek om tot dezelfde resultaten van de afgelopen 4 jaar te komen. Dat waren mijn 2 punten.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de burgemeester bedanken voor zijn uiteenzetting en beantwoording van de vragen. Ik was heel blij, dat hij goed benoemde dat cijfers duiding nodig hebben, want cijfers zeggen niet alles. Dat was goed toegelicht en het doet me oprecht deugd, hoe dat werd toegelicht. Ik ben niet tegen data gedreven beleid en data gedreven aanpak, maar de cijfers hebben wel duiding nodig, dus dat is heel fijn. De heer Duivesteijn vroeg aan de commissieleden hoe zij aankijken tegen handhaving. In eerste instantie zijn we daar niet op tegen, handhaving is nodig om veiligheid te creëren, maar de voorkeur van onze fractie gaat nadrukkelijk uit naar preventie. Met preventie voorkom je dat je handhaving nodig hebt. Onze voorkeur gaat uit naar preventie. Bij excessen is handhaving van harte welkom, omdat we criminaliteit proberen tegen te gaan, maar de nadruk moet liggen op preventie. Als laatste wil ik ingaan op de rol en sturingsmechanismen. Wat ik heel belangrijk vind, is dat wij als gemeente Lansingerland, als overheid, als lokale overheid, een samenwerkende overheid zijn. Niet dat de overheid alles bepaalt, maar samen met de burgers de oplossing zoeken m.b.t. veiligheid in de gemeente. Dat wilde ik graag meegeven, de samenwerkende overheid, de gemeente Lansingerland.

De heer Duk, GL: De burgemeester zei: de buurten moeten zich wapenen. Daar moet ik toch even op reageren. Ik hoop, dat hij dat niet al te letterlijk bedoelde. Dan een wat inhoudelijke reactie. De fractie van L3B, die nu zwaar in overleg is, vroeg hoe wij kijken naar de verhouding preventie en handhaving. Het zal de fractie niet verbazen als wij zeggen: hoe meer preventie, hoe minder handhaving nodig is. Wij houden het er liever op, dat we het op preventie houden. De burgemeester zei: waar de burgers zich voornamelijk onveilig over voelen, is verkeersveiligheid, maar daar hebben wij niet zoveel invloed op. Dat is niet juist. Het valt niet onder dit agendastuk, maar de inrichting van de weg zorgt ervoor dat verkeersveiligheid toeneemt, daar heeft de gemeente als enige invloed op. Dan cameratoezicht, waar dit jaar of begin volgend jaar een stuk over komt. Dit staat nog niet op de bestuurlijke agenda, dus het verbaast mij enigszins. De beeldvorming met de politie eens per half jaar, dat lijkt me een mooi streven. Dank u wel.

De heer Halkes, CDA: Er is al veel gezegd. Ik ben blij dat de burgemeester het belang van buurttoezicht erkent en herkent en zegt eraan verder te willen werken en te verbeteren, dus ik ben benieuwd hoe dat in de plannen terug gaat komen. Wat betreft de vraag van L3B over preventie en handhaven. Wij zeggen: preventie waar het kan, handhaven als het moet.

Burgemeester Van de Stadt: Ik denk dat ik in antwoord op de heer Duivesteijn de heer Halkes ga citeren. Volgens mij kunnen we het zo heel goed in het uiteindelijke stuk opnemen, want zo zit ik er ook in. Natuurlijk, preventie is het doel, maar als het mis gaat wordt erop gehandhaafd. Zoals ik al zei: daar zijn we ook streng in. De heer Duk, u zegt het met een lach, u kent me goed genoeg daarvoor. Het gaat er uiteindelijk om, dat mensen zich in een buurt ook vertrouwd en veilig genoeg voelen om elkaar aan te spreken, te helpen. Dat heeft iets te maken met het dorpse gevoel, waar anonimiteit vaak leidt tot een bron van allerlei vormen van misdaad en overlast, maar ook tot het denken dat het onveilig is, de veiligheidsgevoelens. Die geborgenheid is gewoon heel belangrijk. Dat bedoel ik met buurten die zich wapenen, maar dat moet u zeker niet letterlijk opvatten. Over de verkeersveiligheid, dat laat ik graag aan de raad en de wethouder. De beeldvorming met de politie, dat werd omarmd. Ik denk dat het een goed idee is, ook in antwoord op mevrouw Van Bakel, daar ga ik naar kijken. De heer Bik had het over de jeugd, zelfde effort, zelfde resultaat. Ik vind dat ook een terechte opmerking, ik ga ervoor zorgen dat dat tot tevredenheid in het beleid staat opgenomen. Ik vind het geen prioriteit onder een apart kopje prioriteit, zoals ik heb gezegd. Volgens mij zijn dit de prioriteiten en moeten we er niet teveel opzetten, of u kunt het erin

amenderen, dat kan altijd. Maar ik vind wel over de breedte, het succes op dat terrein, dat moeten we koesteren. Het gaat mij niet eens zozeer over het feit dat er minder overlast is, maar ook omdat ik denk dat de uitgangspositie van de jeugd daarmee verbetert en dat is vooral het jeugdbeleid van de wethouder, dat daar cruciaal voor is. Niet iedere overlastmelding over jeugd trek ik mij aan. Net als volwassenen even toeteren als ze om half twaalf weg rijden bij een feestje, dat is ook overlast en doorgaans krijgen we daar minder klachten over dan over jeugd die op straat zijn 's avonds laat. We moeten een beetje overlast van de jeugd accepteren met zijn allen, want jongens en meisjes maken gewoon veel herrie af en toe.

De voorzitter: Ik denk dat wij als commissie voldoende reflectie hebben gegeven over hetgeen voor ligt, dus we kunnen dit punt afsluiten.

De voorzitter: We schorsen even een minuut. Als mevrouw Van Asselt er is, kunnen we verder.

Schorsing

De voorzitter: We gaan verder.

5.b Bespreken brief Rekenkamer herijking in aanwezigheid van de directeur rekenkamer Lansingerland Mw. Van Asselt

De voorzitter: Welkom aan mevrouw Van Asselt, rekenkamer Lansingerland, als ik het zo mag zeggen. Welkom. We hebben een brief van u gekregen rondom de herijking. Er ligt een toelichtende memo van de griffier, hierin staat helder aangegeven wat de bedoeling van het debat vanavond is.

De vraag: is het aanbod van de rekenkamer voor de meerderheid van de fracties voldoende passend bij de wensen voor de rekenkamer Lansingerland? Daar zijn 2 antwoorden op mogelijk, ja of nee.

Mevrouw Van Asselt: Dank u wel voor de gelegenheid om hier vanavond te mogen zijn en met u het vervolgesprek te voeren. Sinds de vorige keer dat ik hier in de commissie was, heb ik met een aantal van u en de griffier door gesproken. Er is ook een griffiersbijeenkomst geweest. U weet, het is zoeken naar wat goed is voor Lansingerland en wat wij kunnen doen. Wij hebben geprobeerd zo helder mogelijk te zijn, wat we wel kunnen doen en wat we niet kunnen doen. Namens de collega's: wij kijken heel erg uit naar dit gesprek.

Eerste termijn

De heer Jonker, D66: Allereerst dank voor het agenderen van dit punt en ik wil de rekenkamer bedanken voor de uitgebreide brief over de herijking, maar ik wil ook de griffie bedanken voor de notitie en dat ze ons heeft meegenomen in de mogelijke keuzes. Om gelijk met de deur in huis te vallen: wij gaan voor ja met wel een kleine clausule. In principe willen we instemmen met het voorstel, zoals dat nu in de brief is beschreven. Laat ik eerst even op een aantal inhoudelijke punten ingaan. Uit de toelichting en de wat grove meerjarenplanning blijkt overigens niet onverwachts dat de ruimte voor specifieke onderzoeken voor Lansingerland beperkt is. Wat ons betreft, in hoeverre dat problematisch is, zal afhangen van inhoud en relevantie van de uitwerking van onderzoeken naar gezamenlijke onderwerpen. Immers, als we een gemeenschappelijk onderwerp nemen of een gemeenschappelijk thema en we kunnen daarbinnen een lokale uitsnede krijgen voor de gemeente Lansingerland wat voor ons relevant en bruikbaar is, dan is dat ook minder erg, dat we niet een specifiek onderzoek voor Lansingerland hebben. Er staan een heleboel behartigenswaardige dingen in, maar voor ons gaat het om, de proof is in the pudding. Of de geschetste werkwijze gaat voldoen aan onze verwachting, kunnen wij het beste vaststellen na scherpe evaluatie bij oplevering eerste rapport nieuwe stijl. Dan kunnen we gaan kijken: hoe ziet

zo'n product eruit? Dan willen we echt nog het debat voeren. We hebben deze werkwijze nu een jaar meegemaakt, we hebben ook de bijeenkomst meegemaakt die georganiseerd gaat worden met andere gemeenten, dan kunnen we evalueren: bevalt deze aanpak nu? Zonder er hypotheek op te willen leggen, maar dan kan je vaststellen wat het concreet inhoudt. In alle eerlijkheid is dat ook de meest pragmatische werkwijze. Want stel dat we allemaal zeggen: nee. Dan hebben we een hele flinke klus, zowel inhoudelijk maar ook financieel. Bij de genoemde evaluatie na een jaar kunnen we dan besluiten of we wel of niet onderdeel blijven uitmaken van de rekenkamer in de toekomst, want elke transitie zal tijd kosten. Daarbij wil ik wel onze positieve instelling benadrukken. We zien de toegevoegde waarde van de rekenkamer, hoe die functioneert. We vinden het gezamenlijk organiseren van zo'n functie ook in principe wenselijk vanuit doelmatigheid en kwaliteit. Tegelijk moet het wel voldoen aan de eisen, die wij als raad stellen lokaal. Ten aanzien van de onderwerpen nog een klein detail. T.a.v. de onderwerpkeuze verwachten we dat de rekenkamer transparant en navolgbaar is en ook een beetje methodologisch verantwoorde methode kiest om keuzes te maken. Ik heb wel wat ervaring in vorige periodes met het proces rondom de rekenkamer, dat is altijd heel gezellig, maar als je dan achteraf ging vragen: hoe kwam het nou dat we onderwerp A of B hadden. Dan was dat soms minder navolgbaar, laat ik het zo neutraal mogelijk formuleren. Verder zie ik uit naar de bijeenkomst die georganiseerd gaat worden. Ik heb hoge verwachtingen over het proces dat we gaan meemaken en hoe we met elkaar gaan nadenken over het invullen van de rekenkamerfunctie, ook voor de gemeente Lansingerland. Daar wilde ik het voor nu bij laten.

De heer Azzouzi, PvdA: Om te beginnen wil ik aangeven, dat de gesprekken vanuit de raad met de directeur goed en transparant waren. De probleemstelling is besproken. Ik wil de directeur ook bedanken voor de openheid in de gesprekken. Nu over de brief. Het is een heldere brief, waar een aantal zaken goed uitgelegd zijn. Volgens mij is dit een maximaal realistisch bod, dat er nu ligt. Ik ben vooral blij met een eigen onderzoek voor Lansingerland. Ik sluit me ook aan bij de inhoudelijke punten van de heer Jonker, daarnaast heb ik nog een kritisch punt. Aan het begin van de brief m.b.t. span of control van de directeur versus aantal teams. Waarom ik dat zeg? Omdat wij die massa willen, dan kunnen wij ook meer. We zijn van mening, dat dat georganiseerd kan worden, dat het niet gekoppeld wordt aan de directeur. Wij denken dat de kwaliteit geborgd moet worden in het proces en niet gekoppeld aan functies of personen. Dat vanuit onze fractie als kritisch punt. Conclusie, voor nu is dat realistisch. We stemmen in met het voorstel en wij adviseren de raad om dat ook te doen.

De heer Van Santen, VVD: Ik sluit me aan bij de collega's, we hebben met zijn drieën natuurlijk in de werkgroep gezeten. Ik dank ook de griffie voor de goede begeleiding en goede inhoud, die ze ons hebben gegeven. Het is een beetje onderhandelen, lijkt het. Op een gegeven moment hadden wij het idee: we krijgen helemaal geen specifiek onderzoek. Maar dan ben je toch weer blij, dat je er uiteindelijk toch 1 hebt, er zijn gemeenten die nul krijgen. Maar we waren natuurlijk anders gewend en voor hetzelfde geld krijgen we een stuk minder, dat vind ik natuurlijk niet goed. Aan de andere kant ook wel weer begrip voor de rekenkamer, de directeur en ook voor Rotterdam: wie betaalt, bepaalt. Rotterdam vindt dat ze te weinig krijgt en daar heeft ze misschien ook wel gelijk in. Al met al denk ik dat we het moeten gaan proberen. Ik ben ook benieuwd naar de onderzoeken die we dan gezamenlijk gaan doen, wat er dan specifiek voor Lansingerland uit komt. Daar zullen we kritisch naar moeten kijken en evalueren. Waar ik wel mee zit. Eén keer in de 4 jaar een onderzoek, dat is natuurlijk wel een heel lange periode. Het zou zomaar kunnen, dat er toch iets oppopt, een gebeurtenis, waarvan we zeggen: dit is echt iets wat we zouden willen laten onderzoeken. De heer Azzouzi zei het met andere woorden, dan moet er toch op één of andere manier een mogelijkheid zijn om iets te doen. Even los van geld, dan gaat het om capaciteit, dan is mijn vraag aan de directeur: zijn er dan op één of andere manier nog mogelijkheden? Dank u wel.

De heer Van den Beukel, CDA: Ik sluit me aan bij veel van wat de vorige sprekers hebben gezegd, ook bij hun vragen nog. Voor het CDA is het ook van belang dat we niet teveel tijd en capaciteit van de griffie eraan besteden. Er wordt een optie gegeven om te evalueren volgend jaar, wat we ervan vinden. Er zijn veel alternatieven mogelijk. We kunnen alles onderzoeken, alles evalueren, maar we hebben onze handen vol op dit moment aan onze kerntaken. Na het zorgvuldige proces zouden we ook de koers willen bepalen en vast houden. We hebben veel vertrouwen in de rekenkamer. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Er is inderdaad al veel gezegd. Bij ons blijft een beetje het ongemak hangen over de afgelopen periode. De vorige commissievergadering kan ik me herinneren, toen de rekenkamer op bezoek was, dat de sfeer toch wat minder goed was, zacht uitgedrukt. Nu ligt dit voorstel voor. Wij kunnen ermee instemmen om ermee verder te gaan en om het goed te evalueren over een jaar. Maar ik vind het wel gemakkelijk om te zeggen: we evalueren alleen het onderzoek, of dat goed genoeg is. Ik vind dat we ook met elkaar moeten kijken: vinden we het nog steeds goed. We hebben nu één keer de keuze voor een eigen onderzoek, dat is toch wel beperkt. De rekenkamer is ons enige middel om dingen goed te laten uitzoeken. Ik vind dat we als raad moeten wegen: vinden we dat voldoende één keer in de 4 jaar. Nogmaals, het is een belangrijk instrument. Dat zouden wij graag in de evaluatie mee willen nemen. Ik realiseer me ook, als we dat volgend jaar evalueren, dan zitten we het jaar erna nog steeds vast aan dezelfde rekenkamer, want je hebt niet direct een oplossing. Maar ik vind dat we dat mee moeten wegen in de evaluatie. Voor nu kunnen we instemmen om hiermee aan de gang te gaan en kijken hoe het werkt. De heer Van den Beukel: Ik was kritisch op het voorstel om over een jaar te evalueren, omdat je niet kunt zien wat je dan wilt evalueren. Kan de heer Markus specifieker zijn over de criteria die hij dan evalueerbaar acht? Anders dan: we hebben een rapport gekregen, het was goed of niet goed. Verder is er niet veel interactie geweest. Dat lijkt me niet zo heel veel substantie om te evalueren. De heer Markus: Dat ben ik het helemaal met u eens. Je kan op basis van een rapport zeggen: ik vind het een slecht rapport, dus we nemen afscheid van elkaar. Dat is een heel smalle basis om afscheid te nemen van elkaar. Over een slecht rapport hebben we wel vaker een discussie gehad. De rekenkamer is het enige middel dat wij nog hebben. Ik vind wel dat we een keer daar een goed gesprek over moeten voeren, nogmaals, omdat je nu maar 1 eigen onderzoek hebt in 4 jaar. De vraag is: vinden we dat met elkaar voldoende? Wij zijn van mening dat dat niet voldoende is. Ik denk dat je daar wel goed met elkaar over moet nadenken. Nogmaals, ik besef dat je niet 1, 2, 3 een andere oplossing hebt, maar ik vind het wel een lastig punt in deze aanpak. Natuurlijk zijn we vast en zeker verward door de afgelopen jaren met weinig budget, dat realiseer ik me ook, maar nogmaals. De heer Van den Beukel: Ik denk dat de heer Markus geen evaluatie bedoelt. Volgens mij bedoelt hij dan dat we extra willen reflecteren op: hebben we voldoende onderzoekscapaciteit met deze rekenkamer op deze manier? Dat is een vraag die we nu kunnen beantwoorden. Het antwoord van mijn fractie is nu: ja. Dat kunnen we ook later doen aan de hand van een besprekingsstuk, maar dat is geen evaluatie van onze samenwerking met de rekenkamer. Begrijp ik hem nou goed? De heer Markus: De heer Van den Beukel begrijpt mij goed. Het woord evaluatie is natuurlijk een breed begrip, maar we moeten met elkaar goed kijken: vinden we de situatie een wenselijke situatie of willen we wat anders? Dat kan, dan moet je wel een gevoel hebben van hoe je met de huidige rekenkamer samenwerkt, want dan kan je dat ook meenemen in je terugblik en evaluatie. Dat was het. Dank u wel.

De heer Philippens, L3B: Mede door de uitstekende opleg van de griffie hadden wij een initieel standpunt om de samenwerking door te zetten. We waren zeer benieuwd naar de woordvoering van de heer Jonker vanuit zijn expertise, daarmee voelen we ons gesterkt in het standpunt. Wat ons betreft gaan we hiermee door. We sluiten ons ook aan bij de uitstekende opmerkingen van de heer Jonker. Dank u wel.

De heer Jansen, WIJ: Een hoop is al gezegd. Complimenten aan de rekenkamer voor de rapporten de afgelopen jaren. We kijken ook zeer uit naar het rapport van de GRJR, dat we volgend jaar of kort daarop mogen verwachten. Het is natuurlijk nooit leuk om te horen, dat je iets minder gaat krijgen dan je gewend bent, dat gevoel kennen we allemaal, maar het is wat het is, daar kan WIJ wel mee leven. Waar we eigenlijk bezorgd om zijn, dat gaf meneer Azzouzi ook al aan, tussen de regels door in de brief lezen we dat de rekenkamer aan zijn maximum capaciteit zit, zowel onderzoekers als span of control van de directeur. Een organisatie die op zijn tenen loopt, loopt het risico dat het op enige moment niet goed gaat. Kan de directeur misschien aangeven hoe zij ziet dat dit in de toekomst goed blijft gaan of wat er moet gebeuren om deze situatie voor haar beter behapbaar te maken. Dat zijn de vragen. Kan het anders? Natuurlijk kan het anders, maar dat kan niet morgen. Wij sluiten ons aan bij wat gezegd is, we moeten dit goed in het oog houden, even proberen, maar voorlopig zijn we het eens met deze brief. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Wat mij betreft ja, we gaan dat doen. Verder heb ik geen toevoegingen aan wat de rest al gezegd heeft, waar ik me wel in kan vinden. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Het voordeel van als laatste komen, is dat je heel weinig hoeft te zeggen. Ondanks dat wil ik toch nog de griffier hartelijk danken voor de oplegnotitie die echt heel erg prettig was. Zoals de heer Markus zei, had GL een wat onprettig gevoel na de afgelopen commissievergadering met de directeur van de rekenkamer. Eens in de 4 jaar is fijn dat we in ieder geval iets van een onderzoek gaan krijgen. Wij hebben er ernstige twijfels over of dat voldoende zal zijn om te kunnen doen wat we ervoor nodig hebben, maar ook zien we niet echt een andere optie dan het uitproberen, we willen komend jaar gaan kijken wat er beter kan, hoe het beter kan en wat de alternatieven zijn. Dank u wel.

Mevrouw Van Asselt: Dank voor alle complimenten. Ik vond de wisselwerking met de griffie ook heel prettig en ik vond het ook een hele mooie oplegnotitie, dat heb ik ook nog mee gegeven. Het is sowieso bijzonder, dat we in de verordeningen, ik maak op dit moment een rondje langs allerlei rekenkamers die een regiofunctie hebben, omdat ik heel graag wil leren van best practices, dan zie je dat in een aantal van die rekenkamers dat evaluatiemoment eens in de zoveel jaar, dat hoeft niet ieder jaar te zijn, maar bijvoorbeeld eens in de 4 of 6 jaar, even met elkaar stil te staan van: gaan we op deze manier met elkaar verder? Dat is sowieso een goed idee. Ik vind het punt van evalueren en dat inbakken in onze wisselwerking een heel belangrijke. Ik kan me voorstellen, of het dan echt evalueren is of reflecteren na een jaar, daar kan ik me alles bij voorstellen. Ik wil u wel bedanken voor het in ons gestelde vertrouwen, dat u toch raadsbreed zegt: we willen in ieder geval met dit voorstel nu aan de slag. Dat varieert dan een beetje in smaken, sommige mensen geven aan: we zetten deze koers in en houden die vast. Bij anderen is het iets meer tegen wil en dank in, als ik het zo mag formuleren. Ik loop even de verschillende vragen langs. Ik begrijp heel goed, ik vind het ook een spannende exercitie om nu die gezamenlijke onderzoeken te gaan doen en toch nog specifiek genoeg te zijn, dat vind ik echt uitdagend en dat vinden onze onderzoekers ook uitdagend, soms een beetje spannend, maar we vinden het echt uitdagend om te kijken: hoe kunnen we op deze manier de kwaliteit, die wij in huis hebben, inzetten zodat we die onderwerpen toch goed vast pakken, maar tegelijkertijd ook alle deelnemende gemeenten net zo blij maken als wanneer ze een eigen rapport zouden hebben gehad, maar zonder dat ze iets extra's hebben gekregen. Dat is het gevoel waar wij het voor proberen te doen. U zegt: wij hebben een rapport over inkomensregelingen. Dat is een rapport van Lansingerland, maar het heeft meerwaarde dat het ook voor Barendrecht en Capelle is gedaan. Dat hopen wij te gaan bereiken, maar ik snap heel goed, dat voelen we zelf ook, the proof of the pudding is in the eating. Wij hebben gewoon geen voorbeelden van rekenkamers die dit eerder hebben gedaan, dus we gaan met elkaar een experiment aan, maar ik heb er wel goed vertrouwen in. Ik was hier 2 weken geleden of vorige

week om hier het rapport 'huizen in de regio' toe te lichten, dat geen van tevoren gezamenlijke studie was, maar toch een rapport over 5 gemeenten. Ik heb het nu in 3 gemeenten toegelicht, het was toch interessant om te zien dat de meeste gemeenten, natuurlijk varieert dat van fractie tot fractie, heel blij zijn met dit rapport, omdat het er toch iets op legt wat je anders niet had kunnen hebben. Daar gaan we voor, maar ik ben net als u van mening, dat we dat intern met u kritisch moeten evalueren. De onderwerpkeuze, dat dat transparant, navolgbaar en methodologisch moet zijn, dat vind ik ook van mensen van de 21^e eeuw, dus dat vind ik een hele belangrijk. Voor Rotterdam hebben we die slag al gemaakt en we willen hem graag in die bijeenkomsten met u ook gaan maken. Het kritische punt, het was grappig dat u precies op die ene zin, toen ik de brief voor vanavond aan het overlezen was, dacht: staat het er wel zoals het er moet staan? Wat we proberen aan te geven, is: los van dat we een instituut zijn, zijn we ook een organisatie. Met de manier waarop we nu georganiseerd zijn, daar is heel hard aan gewerkt, dat heeft u in de jaarverslagen kunnen lezen, er moesten best wat slagen gemaakt worden toen ik binnen kwam. We hebben nu met een manier van werken met de 5 projectleiders, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de capaciteitsplanning, echt een slag gemaakt en ik zou dat wel even willen koesteren. Dan lijkt 5 of 6 teams niet zo'n groot verschil, maar het is voor de dynamiek in zo'n team en projectleider wel een verschil. Dat is ook de reden. Onze organisatiestructuur is nu zo gebouwd dat dit nu werkt en ik wil het eerst zo goed laten werken. Aanhakend op uw vraag. De rekenkamer als organisatie heeft gewoon veel voor zijn kiezen gehad, het is echt een meervoudige transitie van aan de ene kant heeft ook de rekenkamer Rotteland te leiden gehad onder corona, net als iedere andere organisatie. De gemeenteraad van Rotterdam heeft heel bewust gekozen niet alleen voor een nieuwe directeur, maar ook voor een andere directeur. Vervolgens trof ik een aantal zaken aan, waar een slag in gemaakt moest worden, wat ook niet altijd leuk was voor de rekenkamer om onder ogen te zien. Ik heb echt heel veel respect voor onze medewerkers, dat we ondertussen ook nog zo goed onderzoek blijven doen. Dat span of control punt is in ieder geval een punt op dit moment. Ik wil niet zeggen dat dat voor de lange termijn zo zal blijven, dat weet ik niet. Volgens de wet hoor ik een plaatsvervanger te hebben, die heb ik niet. De gemeenteraad van Rotterdam op initiatief van de griffie is nu bezig om alle verordeningen door te lichten. Ik heb dit punt natuurlijk zelf ook op tafel gelegd, want ik heb geen plaatsvervanger. Nu ga ik daar niet zelf over, daar gaat de gemeenteraad over. Dus dat punt ligt ook op tafel. Het hangt ook van dat soort overwegingen af wat de governance constellatie wordt. Het is in ieder geval het antwoord voor nu, wat niet wil zeggen dat ik over 2 jaar hetzelfde antwoord geef zonder daarmee verwachtingen te willen wekken. Ik ga meteen naar uw vraag, want die haakt daar mooi op aan. Ja, er is veel van de rekenkamer gevraagd. Lopen we op onze tenen? Op sommige momenten wel, maar ik vind dat het nu wel gezond is. We hebben echt stappen gezet, de verhouding projectleider / onderzoeker is echt veel beter geworden. Toen ik binnen kwam was het 1 op 1, dan heb je per definitie kwetsbare teams. Nu is het ongeveer 1 op 2 door keuzes die ik intern heb gemaakt en extra geld dat we van Rotterdam hebben gekregen. Ik zie dat de stabiliteit groeit. We hebben het moeilijkste achter de rug qua op onze tenen lopen en door zure appels heen bijten. Het feit dat deze herijking nu zo langzamerhand tot keuzes gaat leiden, dat brengt natuurlijk ook rust, ook voor ons. Dat helpt. Wat kunt u doen als iets oppopt? Zullen we gewoon afspreken dat we daar dan een gesprek over hebben? Als er iets oppopt, ga ik altijd met u in gesprek, want ik vind wel, daarom vond ik die lumpsum financiering zo belangrijk, dat we niet steeds moeten discussiëren: is er wel of niet geld voor. Ik vind dat wij moeten doen wat nodig is en tegelijkertijd binnen bepaalde kaders. Laten we gewoon afspreken, van de 5 of 6 gemeenteraden die ik bedien, hoort Lansingerland bij de grootste 3, dus het lijkt me gewoon reëel, als er echt een belangrijk issue is, waarvan duidelijk is dat alleen een rekenkamerrapport een verschil kan maken, dan gaan we daar gewoon over praten. Dat wil niet zeggen, dat ik het automatisch beloof, maar ik vind wel dat we daar met elkaar een gesprek over moeten kunnen hebben. Dat is toch een soort toezegging, dat het geen automatisch nee is. Ja toch? Het wil ook niet zeggen, dat het een ja is. De heer Van den Beukel gaf nadrukkelijk aan: laten we

nu deze koers doen, waarom over een jaar evalueren, want dan ligt niet alle informatie op tafel. Daar kan ik me iets bij voorstellen. Ik weet niet of over een jaar heel veel andere informatie op tafel ligt, behalve dan dat we met elkaar bij de onderzoeksprogrammering hebben stilgestaan, dat we een rapport af hebben en dat we met het GRJR rapport ook al een behoorlijke slag gemaakt hebben. U heeft ook het 'huis in de regio' rapport gehad en u heeft ook een 'doe mee' onderzoek gehad. Er ligt extra onderzoek op tafel en ligt misschien ook wat extra ervaring met elkaar, waardoor het voor u makkelijker is om ook de keuze voor de lange termijn te maken. Is het voor de rekenkamer een probleem als u het nu geclausuleerd doet en over een jaar hier nog een keer op wilt reflecteren? Nee, voor ons is het al heel fijn dat we nu helderheid hebben voor 2024. Zoals een collega van u al zei: als u eind 2024 besluit iets anders te doen, hebben we toch met elkaar een relatie, dat is niet vandaag of morgen geregeld. De heer Markus maakt een opmerking niet alleen over ons als onderzoeksproducent, maar ook als instituut van en voor de raad. Dat vind ik minstens zo belangrijk als u, dus het lijkt me goed om daar met elkaar op te reflecteren. Dat mag volgend jaar, maar ik zou dat ook op termijn. We hebben nu één van de best practices bij de rekenkamers met regiofunctie, is toch wel dat alle verordeningen van de deelnemende gemeente hetzelfde zijn, dat is hier helemaal niet het geval. Dan zou ik me heel goed kunnen voorstellen, dat je dat soort zaken ook afspreekt. Dat gebeurt bij rekenkamers met regionale functie ook, dat het eens in de 4 of 6 jaar op de agenda staat: we maken weer een keuze voor de komende 4 tot 6 jaar. Aan het eind als iedereen zijn mind heeft opgemaakt, weet wat hij wil, als we dan de verordeningen gelijk schakelen, dan kunnen we ook dit soort afspraken met elkaar maken. Heeft u voldoende onderzoekscapaciteit? Ik vind, dat is niet omdat ik de directeur ben van de rekenkamer, ik vind sowieso dat u als raad veel meer onderzoekscapaciteit zou mogen hebben dan u nu via de rekenkamer, via ons model of via een ander model, krijgt. Dat even for the record. Voor uw controlerende en kaderstellende functie heeft u onafhankelijk onderzoek nodig. Ik vind eerder dat u altijd te weinig krijgt in plaats van teveel, maar ik vind het logisch dat u het afweegt. Zoals de griffie in de oplegger heeft gezegd. Als ik voor u kon zeggen: dit is de perfecte rekenkamer voor Lansingerland, dan had ik het als uw directeur gezegd, maar die is er helaas ook niet. Ik denk dat u moet blijven afwegen wat voor u het belangrijkste is. Ik denk dat ik het meeste heb behandeld. Zowel over de zorg waar u mee zit, hoe we daarmee om kunnen gaan, waar we met elkaar in gesprek zouden moeten, hoe het er met de rekenkamer voor staat, dat we inderdaad op onze tenen hebben gelopen, maar dat we in een gezondere situatie terecht aan het komen zijn. Nogmaals dank voor het vertrouwen dat uit al uw bijdragen spreekt en de waardering voor wat we tot nu toe hebben gedaan.

Tweede termijn

De heer Jonker, D66: Allereerst wil ik de directeur bedanken voor de beantwoording van de vragen. Ik wil de fracties bedanken voor hun bijdragen. Ik wil even ingaan op de heer Van den Beukel, want hij stelde wel een goede vraag. Waarom ga je evalueren na een jaar? Ik denk dat dat in de beantwoording van de directeur al een klein beetje werd vermeld. Het is een nieuwe werkwijze, het woord experiment, ik hoop dat het niet te experimenteel is. Experimenten moet je altijd evalueren, het is een nieuwe werkwijze, die is anders dan we gewend zijn, het vraagt andere dingen van ons, dat is de reden waarom het goed is om te evalueren. We kunnen nog discussiëren over het exacte tijdstip en welk moment, maar ik denk dat het nuttig is. Het is dan op productkwaliteit maar ook proceskwaliteit, hoe komen we tot een webselectie, hoe ziet dat er dan uit en dat soort zaken, maar daar moeten we later maar even van gedachten over wisselen. Hier wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dan denk ik dat het een heldere uitkomst is van deze discussie. Ik wil u bedanken voor de toelichting en de griffie bedanken voor de oplegger, zodat de discussie goed gevoerd kon worden. Wat mij betreft kunnen we het hierbij laten. Dank.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Toetreding Staat als aandeelhouder van Stedin

De voorzitter: Ik wil u even attenderen op het feit dat bij 1 stuk geheimhouding opgelegd is, 3 inmiddels. Houd u daar rekening mee in uw woordvoering. De griffie zal bewaken dat dat geëerbiedigd wordt.

De heer Jansen, WIJ: Er ligt een duidelijk voorstel op tafel, dat is ook afgelopen week in de beeldvorming digitaal duidelijk verder uitgelegd. Het belang van investeren van de Staat in Stedin is duidelijk. Stedin en ook de andere netwerkbeheerders staan voor een grote opgave en wij daar zelf natuurlijk ook het slachtoffer van geworden met de afkondiging van de netcongestie in Berkel en Bleiswijk, dus investeren is belangrijk. Met het toetreden van de Staat als aandeelhouder heeft Stedin een betere positie om geld uit de markt te halen en de noodzakelijke investeringen te kunnen doen. We zijn het eens met het college om onze aandeelpositie niet op te hogen, we zijn het eens met de verwatering. We zien dat het nieuwe dividendbeleid goed voor ons is en dat we dus geen extra investering moeten doen. Daar wilde ik het bij laten.

De heer Van Santen, VVD: Toen cumulatief preferente aandelen werden uitgegeven zagen we al dat de kapitaalbehoefte dusdanig was, dat er nog een keer langs gekomen zou worden. Ik ben blij dat de Staat hier nu instapt, wellicht nog niet de laatste keer. Daarom ligt het nu voor. Wij kunnen instemmen met het toetreden van de Staat als aandeelhouder. Om zelf geen aandelen bij te kopen, vinden we ook een goede zaak. We hebben ook geen wensen en bedenkingen. Ik heb nog wel een vraag aan de portefeuillehouder of wethouder. Het dividendbeleid, in de brief staat, er is ook een bijlage aan gekoppeld die geheim is, dat het ook voordelig is. Als ik het rekenvoorbeeld heb gezien, komen er inderdaad voordelige uitkomsten uit, dus dat klopt met die stelling. Toch vind ik het wel apart, daar wil ik toch een toelichting op hebben. Juist de staat heeft met de toetreding gezegd: wij gaan er zoveel in stoppen, dan is het niet de bedoeling dat er van alles weer weglekt. Ik vind het niet zo gek dat ze dat vragen. Je zou verwachten dat er dan een wat minder dividendbeleid uit zou komen en zeker niet voordeliger, op zijn slechts neutraal. Dan wordt het voordeliger en dat begrijp ik toch niet helemaal goed. Ik begrijp het voorbeeld wel, maar misschien dat de portefeuillehouder er iets over kan zeggen, waarom het nou voordeliger is.

De heer Scheringa, PvdA: De beeldvorming vond mijn fractie heel helder, vorige week donderdag. Toetreden van de Staat, versterken van Stedin juichen wij toe. Duurzaamheid is ook essentieel naar de toekomst toe, daar zijn we allemaal van overtuigd. De bijlage vonden wij overtuigend. Verder spreken wij ook onze steun uit om geen gebruik van het voorkeursrecht te maken. Vooruitlopend op de tweede termijn: het is voor ons een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Stedin staat onder grote druk, heeft serieus veel geld nodig voor de energietransitie. We merken ook in Lansingerland de problemen met het overbelaste net. Het is belangrijk dat de overheid investeert. Wij kunnen daarom ook instemmen met dit voorstel. We zijn blij met de voorgestelde dividendstructuur. We zijn ook blij dat we op deze manier kunnen bijdragen aan de uitdagingen die we als land hebben op dit vlak. Daar wilde ik het bij laten. Wat ons betreft ook een hamerstuk.

De heer Markus, CU: Wij kunnen het kort houden. Wij kunnen instemmen met alle drie de voorgestelde beslissingen. Wat ons betreft is het ook een hamerstuk.

De heer Duk, GL: Op het moment dat het over energietransitie gaat, moet ik natuurlijk toch even het woord voeren al zijn eigenlijk alle woorden al gezegd door de VVD-fractie en dat vind ik een heel griezelige. Ik sluit me eigenlijk volledig aan bij de woorden van de heer Van Santen.

De heer Philippens, L3B: Fijn dat de Staat hierop instapt. Het is goed uit onderhandeld voor ons als gemeente ook. Wat ons betreft een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Krieger, CDA: Ga er maar goed voor zitten. Het voorgestelde besluit is duidelijk en goed gemotiveerd. U weet uit eerste hand, dat ik weleens kritisch kan zijn als voorgestelde besluiten dat niet zijn. Maar ik zal u zeggen: ik heb alle stukken doorgenomen en mijn ondernemingsrechtelijke hart ging er sneller van kloppen. Ik kan u allemaal aanraden aanstaand weekend, neem een goed glas rode wijn en lees de concept akte van statutenwijziging volledig door. Die tip kan ik ook aan mijn collega Markus geven, want zo'n ondernemingsrechtelijk pareltje gaat u zelden meer tegenkomen. Het CDA kan zich uiteraard vinden in het voorgestelde besluit, volledig in lijn met onze inzet uit het verleden. Wij kunnen dan ook instemmen met dit besluit. Ik wilde zeggen: wij adviseren andere partijen om dat ook te doen. Maar het lijkt me duidelijk, dat die het met ons eens zijn. Tot zover.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Hamerstuk.

Beantwoording college

Burgemeester Van de Stadt: Richting de heer Krieger zeg ik: die adviseurs waren duur genoeg. Het mag ook wel. Een vraag van de heer Van Santen over dividend. Zijn opmerking is natuurlijk terecht, laten we dat voorop stellen. Het is niet eenvoudig. Het was een lastig onderhandelingspunt. U kunt lezen: de Staat staat ongeveer op nul en wij zaten op behoud. Daar zat best een gat tussen. We zijn wel wat dichter bij elkaar gekomen o.a. door een andere berekeningssystematiek, door Stedin zelf voorgesteld. Maar feit is dat we theoretisch dividend inleveren. Ik zeg even: theoretisch. Als de Staat niet zou toetreden, zou dat betekenen dat Stedin zelf moet financieren, dan zou de rating naar beneden gaan, de rentelasten, dan zou de winst weg smelten en dan zou de dividend zeker naar beneden gaan. In die zin, als je geen afspraak met de Staat zou maken, dan zou het je ook dividend kosten. Als je wel afspraken maakt, kost het je ook. Waarom we stellen dat het niet zo is, komt omdat wij in de begroting gewoon een reeks hebben opgenomen op het gebied van dividend en daar blijft dit duidelijk boven. In die zin, onze oude inschatting en onze nieuwe inschatting, nogmaals, het is een inschatting want wat Stedin volgend jaar verdient is natuurlijk toch koffiedikkijken, komen we er heel goed uit, positief uit. Daar laat die opmerking op. Maar je kan dus niet zeggen ceteris paribus is het dividend oude ratio lager, maar zou je het niet doen, dan zou het zeker lager zijn. Helderder kan het niet worden, ik hoop dat het begrijpelijk is. De heer Van Santen: Op zich begrijpt iedereen uw antwoord. Waar ik dan over val, is dat er staat: voordeliger. Ik zeg niet dat het een verkoopbrochure is, maar het wordt een beetje aan geprijsd, dan moet je het wel onderbouwen. Een onderbouwing naar: als er niets gebeurt. Ik denk niet dat daar het woord voordelig op slaat. Het slaat op wat we nu gewoon hebben en wat er gaat komen, ik denk dat daar voordelig op slaat. Dan had ik een andere uitkomst verwacht. Mijn vraag is eigenlijk, u geeft aan, we maken een inschatting van hoe de dividenden de komende tijden zijn, dus er wordt een inschatting gemaakt van de winstgevendheid van Stedin, dan is mijn vraag: hoe conservatief of rooskleurig bent u dan bij die inschatting? Burgemeester Van de Stadt: Wij begroten natuurlijk altijd met een zekere behoedzaamheid, omdat toekomstige winsten buitengewoon lastig te bepalen zijn.

Er is wel in deze reeks door Stedin alles doorgerekend, dat is noodzakelijk voor de waardebeoordeling van het bedrijf. Er zitten dure adviseurs achter. Dit is de beste inschatting die je op dit moment over de toekomstige winsten van Stedin en de dividendstromen kan maken. Maar dan nog benadrukt Stedin zelf elke keer, dat hebben ze vorige week ook in de bijeenkomst met de raadsleden gedaan: het blijft natuurlijk koffiedikkijken. De belangrijkste daarbij zijn de marges die de toezichthouder vast stelt. In hoeverre mogen zij investeringen uiteindelijk in de prijs doorrekenen. Daar lijkt nu verruiming in te komen, is het laatste nieuws, dus dat is gunstig. Dat betekent dat de kapitaalbehoefte, dat de winst hoger wordt, overigens de tarieven ook, uiteindelijk wordt het betaald door de consument, maar dat de kapitaalsbehoefte weer lager wordt, dus dat is gunstig voor de bestendigheid van het bedrijf. U zegt: voordeliger. Ik ga zelf even af op het stukje dat in het raadsvoorstel staat onder het nieuwe dividendbeleid, onder 3. Daar gaat het om. Het oude P-ratio was 50% van de netto winst. Dat wordt onderstaande staffel. Dan kunt u vanzelf uitrekenen: wanneer kom je dan op 50% of hoger. Bij een lage winst kom je uiteindelijk hoger uit. Dat is begrotingstechnisch voor ons gunstig. Het betekent dat je in moeilijke jaren uiteindelijk meer krijgt, maar dat je in hele vette jaren wat minder krijgt. Het is makkelijker om een meevaller niet te krijgen dan een tegenvaller te moeten inboeken. Dat is gunstig. In the end hebben wij berekend, dat ziet u in de staffel, dat het hoger uitvalt dan we vooraf hadden ingeschat aan dividend. Maar dat zegt ook iets over ons. 93% van de gemeenten zit op onze lijn en 7% van de gemeenten valt het tegen, dus die hebben een hoger dividend in de begroting staan. Dat is ook afhankelijk van de wethouder financiën, want die kan natuurlijk een optimistische schatting maken, dan heb je je begroting makkelijker dicht. Dan zie je bij de jaarrekening wel waar het schip strandt. Dat is ook een wijze van begroten, waar je als gemeente redelijk flexibel kan zijn en als wethouder financiën. Bij ons kunnen we constateren: wij behoren tot de behoedzamere gemeenten en komen er dus gunstig uit.

Tweede termijn

De heer Jansen, WIJ: Ik had in mijn eerste termijn het toverwoord niet gebruikt, maar het is voor ons een hamerstuk.

De heer Krieger, CDA: Nog één opmerking richting de burgemeester. Dat het dure adviseurs zijn, wil natuurlijk niet zeggen dat ze automatisch goed zijn, maar uit de stukken bleek dat het kundige adviseurs zijn.

De heer Van Santen, VVD: Dank u wel, burgemeester, voor de beantwoording van de vragen. Fijn om te horen, dat we behoedzaam begroten, dan komt het wellicht ook uit, dat het voordeliger is. De zin staat onder punt 1.5 van de brief onder hoofdstuk 3. Daar staat: de toetreding van de Staat heeft een positief effect op de dividendbaten van onze reguliere aandelen. Daar ging het om. Het is duidelijk. Voor ons is het ook een hamerstuk.

Burgemeester Van de Stadt: Ik zie het staan. Ik vind hem dan gewaagd, die zin zo lezende. Gaat u maar af op wat ik gezegd heb. Een positief effect, dan had erbij moeten staan: ten opzichte van wat we begroot hebben. In werkelijkheid hebben we wat ingeleverd, in de praktijk, als we het niet gedaan hadden, hadden we meer ingeleverd. Dus wat dat betreft: ja, positief. Maar u moet het wel uitleggen, dat het volgt uit het toetreden, namelijk, de kapitaalsbehoefte wordt ingevuld. Of dat het volgt vanuit het feit t.o.v. de begroting. Dat had erbij mogen staan.

De voorzitter: Ik ga ervan uit, dat dit als hamerstuk naar de raad kan. Ik zie geen nee-schuddende mensen, dus dan wordt dit geagendeerd als hamerstuk.

6.b Zienswijze Halfjaar Nota 2023 Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond

De voorzitter: De gevraagde beslissing is om de zienswijze vast te stellen en naar de VRR te zenden.

De heer Jonker, D66: Allereerst dank voor deze zienswijze. Het is goed te zien, dat het tekort is teruggebracht en dat er een maximale inspanning zal plaats vinden om het zoveel mogelijk terug te brengen naar nul. Toch blijft het een zorgenkindje, dat is al vaak genoemd in deze commissie. Ik denk dat het nu niet het punt is om daar een debat over te voeren. Het is een lastige, zo niet unieke GR-constructie, waarbij je als gemeente afhankelijk bent van de veiligheidsregio Rijnmond maar niet echt bij machte bent om het verschil te maken in alle opzichten. Maar we kunnen wel instemmen met de zienswijze zoals die nu is geformuleerd.

De heer Bik, WIJ: Ik heb een iets langere versie dan de heer Jonker. Laat ik beginnen met het feit, dat mijn fractie zich kan vinden in de zienswijze, zoals die hier ligt. Graag wil ik stilstaan bij een aantal zaken. Voor 2023 zijn een aantal zaken, zoals we weten, getemporiseerd als gevolg van gestegen kostenposten o.a. grondstoffen, inflatie en loonkosten. Logisch dat er dan keuzes moeten worden gemaakt. We willen eigenlijk weten welke effecten het temporiseren hebben op Lansingerland. Temporiseren op hoogbouw, wat o.a. in het lijstje staat, zal niet zoveel invloed hebben voor Lansingerland, maar hoe staat het met de andere punten? Daar zou ik graag nog een korte toelichting op willen. Nogmaals, logisch dat er keuzes moeten worden gemaakt, investeringen en onderhoud blijven echter wel nodig. Is het effect dan niet juist, dat we in de toekomst daar een heel stuk meer moeten gaan betalen? Slecht of minder onderhoud leidt tot meer reparaties. Denk aan het onderhoud van de brandweerwagens en ander materieel. Specifiek worden de red-voertuigen van de hoogbouw in de nota aangehaald. Kan de burgemeester daar wat meer inzicht in geven? Het verwachte tekort voor 2023 is terug gebracht van € 7 naar € 3,3mln met name door een hogere uitkering van een brede doeluitkering rampenbestrijding en lagere loonkosten en die weer uitgesplitst naar kosten pensioenpremie en terughoudend omgaan met het invullen van vacatures. Een grote meevaller, die ik terug zag in de nota, voor het tekort van 2023 lijkt de boete van € 1mln die aan ProRail is opgelegd. Die is nog niet in de cijfers verwerkt, als ik het goed heb gezien. Betekent dat dat de verwachte nacalculatie met € 40.000 naar beneden gaat, omdat dat het percentage is, dat we dat als gemeente terug zien. Gaat het bedrag van € 129.000 na calculatie naar € 89.000? Dat is de vraag. Voor 2024 is het tekort naar € 2,5 mln gegaan door een aantal redenen. Het laat zien dat het bestuur van de veiligheidsregio de ogen op de bal heeft als het gaat om het terugdringen van het tekort. Nog een vraag aan de burgemeester. Wat is de reden dat het niet mogelijk lijkt om voor 2024 alles al inzichtelijk te hebben? Wat zijn de meest impactvolle variabelen voor komend jaar? Er wordt gesproken over voordelen, die zich in het komend jaar nog voor kunnen doen met een positief effect. Verwachten we geen negatieve effecten? Hoe zit het met de pas afgesloten cao voor de ambulancezorg? In de nota staat dat het cao-overleg nog loopt, dat is inmiddels achterhaalde informatie. Als ik het goed heb, is die cao inmiddels afgesloten en hebben deze afspraken impact op 2023 en 2024, met name omdat met terugwerkende kracht salarisverhogingen plaats vinden, maar ik weet niet of dat impact heeft op de getallen van de veiligheidsregio. Verder valt me op, dat in de halfjaar nota bij grootschalige evenementen met naam en toenaam wordt gerept over De Kuip, de Wereldhavendagen en de Rotterdam marathon, maar niet over Lansingerland Live en Opperdepop. Wellicht een goed idee om daar in het vervolg ook naar te verwijzen. Mooie voorbeelden van fantastisch georganiseerde evenementen in Lansingerland, toch de gemeente die in de volksmond wel de parel van de veiligheidsregio en de provincie wordt genoemd.

De heer Duivesteijn, L3B: Zojust bij het IVB kreeg ik de waarschuwing om te letten op mijn spreektijd. Gelukkig hebben we nu ook genoeg minuten, want het gaat over onze vrienden van de VRR en daar ben ik altijd erg kritisch op. De voorliggende zienswijze ziet er goed uit, de adviezen

vanuit het college. We zijn het eens, dat de tekorten in 2024 naar beneden gebracht moeten worden. Ook goed dat de motie mee bezuinigen met gemeente benoemd wordt. Ik hoef niet te herhalen, dat we het jammer vinden dat de ontwikkelagenda getemporiseerd wordt, maar het lijkt me wel een voor de hand liggende manier om te bezuinigen. Eigenlijk eens met de heer Jonker, we zijn het vandaag heel veel eens met de heer Jonker, om niet teveel bij de inhoud stil te staan. Overigens ben ik wel van mening dat de aanrijdtijden van ambulances in Lansingerland verbeterd moeten worden. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik sluit me aan bij de meeste woorden van mijn voorgangers. Wij zijn blij dat de tekorten wat zijn teruggedraaid en dat is positief. Dat was het. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Een heldere zienswijze, alle punten staan erin. Wat ons betreft kunnen we daarmee instemmen. Het is daarmee ook een hamerstuk.

De heer Halkes, CDA: Ik sluit me aan bij de vorige sprekers, door het toverwoord uit te spreken.

De heer Duk, GL: Toverwoord.

Beantwoording college

Burgemeester Van de Stad: Bedankt aan de commissieleden. Een aantal vragen en opmerkingen. De heer Jonker had het over zorgenkindje. Dat neemt bij mij wel af, zeg ik even, gelukkig, dat het een zorgenkindje is, want dat was het ook voor mij natuurlijk. U weet, we hebben vermogen gestopt in het annexeren van de ambulancedienst, dat was echt noodzakelijk, om die rijtijden te halen, de wens van de raad. Maar dat betekende dat we op dun ijs schaatsten. We zagen ook dat de bijdragen van de gemeenten echt achter bleven, dat hebben we bij getrokken, maar vervolgens kwam die inflatie en indexatie-discussie. Als je 2 jaar later indexeert en de inflatie is 10%, dan heb je gewoon echt een probleem, zo simpel is het en ingewikkelder wordt het niet. Er is gezegd: als gemeenten vullen we dat incidenteel aan en op basis van nacalculatie. De reden van de nacalculatie is dat dat de wethouders financiën beter uitkomt, want in de begroting moet je het volledige bedrag opnemen. Valt het lager uit, dan heb je zelf een enorme meevaller, maar ondertussen heb je wel een moeilijk begrotingsproces gehad. Nacalculatie betekent dat je de mee- of tegenvaller kan oppakken. Vandaar dat we het op deze wijze doen, althans, dat de wethouder financiën van Lansingerland het graag wilde op deze wijze. Tegelijkertijd kwam de opdracht van de raad specifiek met een motie maar ook in algemene zin: maak het wel zo klein mogelijk. We constateren hier dat het voor 2023 en vooruitlopend op 2024 voor de helft lukt en dat is best knap, dat het geslaagd is. Ik zeg ook direct, anders gaat de heer Bik zich zorgen maken, een heel groot deel ervan zijn ook gewoon meevallers. De brede doeluitkering is gewoon verhoogd door het rijk, dat is een meevaller, daardoor wordt het tekort kleiner. Dat zijn gelden waar we recht op hebben, denk ik, waar we lang naar uit zagen, maar het is wel fijn dat het gat daarmee kleiner wordt. De heer Bik vroeg naar het effect van temporiseringsen, dat geldt ook voor de ontwikkelagenda en temporiseringsen daarin, het loopt verder wel goed. Terecht, elke temporisering heeft financieel ook een lange termijneffect. Onderhoud, als je eens in de 5 jaar je huis schildert, dan kan je best een keer een jaar wachten, maar als je er de gewoonte van maakt elke 6 jaar je huis te schilderen, dan moet je je afvragen: is dat nou goedkoper uiteindelijk dan elke 5 jaar. Scheelt dat aan extra lasten, extra slijtage versus de extra schilderkosten. Daarin moet je een evenwicht zoeken. Maar als wij er druk op leggen met zijn allen, breng dat tekort naar beneden, dan ga je als veiligheidsregio risico op nemen. Dat wordt wel heel bewust en verantwoord gedaan, denk ik. Daar zit ik ook op. U ziet ook: daar zitten niet de wonderen in. Heel veel zaken zijn of een meevaller of gewoon de algemene personeelstekorten of gewoon uitstel van dingen die gewoon niet leverbaar zijn, waar we tegenaan liepen. De heer Bik

vroeg ook naar de ProRail boete, gaat die omlaag? Ik ga niet vooruitlopen op de toekomst, we gaan zien waar die in de begroting landt, dat wil ik ook graag weten. U heeft gelijk, u zegt terecht, op dit moment is er meer zich op meevallers dan op tegenvallers voor 2024, maar het jaar 2024 is nog lang niet afgelopen, het is nog niet eens begonnen. Ik ben positief gestemd daarover, maar garanties tot aan de voordeur. Het cao-effect is voor de zorgverzekeraars en daarmee voor de premiebetaler, vrees is voor de premiebetaler. Linksom of rechtsom, u krijgt de rekening. Evenementen noemen, ja, de veiligheidsregio is toch een beetje Rotterdam-minded. De aanrijdtijden, ik heb vandaag de directeur van de ambulancedienst gesproken, uitgebreid. Zijn grootste zorg blijft personeel. De werving is echt een probleem. Als we niet kunnen werven, als ze er niet zijn, dan kan je ook die ambulances niet laten rijden. De zorgen van meneer Duivesteijn deel ik. We moeten zorgen dat de ambulancedienst beter kan werven, maar een personeelsprobleem heeft elke sector. Bedankt.

De voorzitter: Is er behoefte om in de tweede termijn het woord te voeren? Ik kijk even rond. Nee. Mag ik concluderen, dat dit een hamerstuk wordt voor de raadsvergadering? Ja? Dan is dat bij deze genoteerd.

6.c Vaststellen Verordening BIZ-zone Weg en Land eigenaren 2024

De voorzitter: Er zijn 3 beslispunten: de verordening zelf, het reglement en kennis nemen van de uitvoeringsovereenkomst bedrijfsinvesteringszone Weg en Land 2024.

De heer Duivesteijn, L3B: Elke BIZ die in het leven geroepen wordt, daar staan wij positief tegenover, deze dus ook, tenminste, als een meerderheid van de ondernemers akkoord gaat. Omdat het initiatief vanuit de ondernemers zelf komt en de gemeente slechts faciliteert, juichen wij dit toe. We zijn wel benieuwd of de draagvlakmeting al is uitgevoerd, dat zou ik graag nog even willen horen. Dan kom ik in de tweede termijn terug of het een hamerstuk is.

De heer Azzouzi, PvdA: Ik wilde beginnen met een hamerstuk. Ik heb een belangrijke vraag aan de wethouder. Wij zijn voor een BIZ, laat dat duidelijk zijn. Maar als vanuit de draagvlakmeting blijkt dat het positief is en er zijn nog ondernemers die tegen de BIZ zijn, dat wij eigenlijk als gemeente de verordening gaan vaststellen, zijn zij toch verplicht mee te doen, of wij daar een oplossing voor hebben. Dat is de vraag aan de wethouder. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Als ondernemers een BIZ willen starten, dan is dat voor GL gewoonweg een hamerstuk, maar ik wil toch nog een paar woorden vuil maken aan de duurzaamheidsparagraaf, die mij echt oprecht positief verrast heeft. Dat is ook weleens wat waard, dus ik dacht: laat ik eens positieve woorden zeggen. Wat fijn dat die er zo duidelijk in staan. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Ik sluit me geheel aan bij de woorden van de heer Duk.

De heer Jansen, WIJ: Tijdens de tour de Lansingerland heb ik een aantal ondernemers van Weg en Land gesproken. Zij waren heel positief, dat deze BIZ in het leven geroepen zou worden. Wij spreken de wens uit, dat het een succesvolle inventarisatie wordt, dat iedereen voor stemt en meedoet en dat er een vruchtbare samenwerking tussen de gemeente en de BIZ komt. Voor ons is het een hamerstuk.

De heer Krieger, CDA: Wat het CDA betreft een hamerstuk. Misschien, zoals ik het begrepen heb, om een antwoord te geven aan collega meneer Azzouzi, is het volgens mij zo dat als de wettelijk vereiste meerderheid van de ondernemers voor stemt, dat dan de BIZ gewoon een feit is en dat iedereen daar dan verplicht aan mee moet doen. Zoals ik uit de stukken vernam, is er een

meerderheid, hebben de ondernemers al onderzoek gedaan, en is er een meerderheid voor. Het CDA is voor. De heer Azzouzi: Dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was of er een oplossing is voor de mensen die verplicht moeten meedoen. De heer Krieger: Dan is de vraag duidelijk, maar ik snap niet waarom de vraag wordt gesteld. Bedoelt meneer Azzouzi dan dat we voor die ondernemers gaan regelen dat ze dan niet mee hoeven te doen? Of begrijp ik dat verkeerd? De heer Azzouzi: Ik had het gevoel dat mijn vraag beantwoord is, maar mijn vraag was anders. Hebben we een oplossing voor die mensen, die niet willen meedoen? Kunnen wij iets betekenen voor hen? De voorzitter: Die vraag gaat zo door de wethouder beantwoord worden.

De heer Markus, CU: Een prachtig initiatief van betrokken ondernemers, die echt iets moois willen maken van hun bedrijventerrein. Ik vind het eigenlijk wel goed, dat degenen die niet mee willen doen ook mee moeten betalen. Het klinkt een beetje gek, maar als jij de vruchten wil plukken van een upgrade van een bedrijventerrein, dan moet je daar ook voor betalen. Als inderdaad een meerderheid voor is, dan betekent dat dat degenen die tegen zijn helaas moeten meebetalen, maar ze kunnen er ook de vruchten van plukken. Dat vinden wij een prima systematiek. Wij vinden het een mooi initiatief. We hopen dat er een meerderheid is en dat de BIZ heel snel in werking kan treden. Dank u wel. Een hamerstuk.

De heer Jonker, D66: D66 is blij met ondernemers die een dergelijk initiatief nemen. We willen hen alle succes toewensen. We stemmen met alle punten in. Wat ons betreft, is dit een hamerstuk.

Beantwoording college

Wethouder Hoek: Een mooi initiatief inderdaad, het zou betekenen dat we de derde BIZ kunnen verwelkomen in Lansingerland. De eerste is centrum Bergschenhoek, de tweede is industriegebied Rodenrijs en dit zou dan Weg en Land zijn. De draagvlakmeting heeft nog niet plaats gevonden, maar de verwachtingen zijn hoopgevend. Er is heel veel inspanning gepleegd door de mensen die nu de kar trekken, het parkmanagement, dat uit 6 mensen bestaat. Ze hebben nog slechts 22 leden, dus dat is redelijk karig om daardoor de kwaliteit van je hele bedrijfsterrein te garanderen. Daarom is een BIZ een heel mooi instrument. De verwachting is, er is hard aan gewerkt, dat het gaat lukken maar je weet het nooit helemaal zeker, laat dat duidelijk zijn. Is er een oplossing voor tegenstemmers? Nee, gelukkig niet. Ik ben het helemaal met de heer Markus eens. Een BIZ is nou juist bedoeld om met zijn allen ervoor te zorgen dat zo'n bedrijventerrein een soort upgrade krijgt. Het is in winkelcentra bedoeld om de freeriders ook mee te laten betalen aan de upgradings van je centrum en de veiligheid. Er zit een goed democratisch gehalte in het stemmen. 50% moet zijn stem uitbrengen en van die 50% moet 2/3 voor zijn. Dat betekent dat er best garanties in zitten om het met elkaar op een goede manier te regelen. Dus ik moet u teleurstellen, er is geen oplossing voor tegenstemmers, maar die tegenstemmers komen wel in een gespreid bedje, want het betekent wel dat zo'n bedrijventerrein op een goede manier wordt onderhouden, het groen wordt onderhouden, de veiligheid. De heer Azzouzi: Voor mij is het wel duidelijk, de intentie en doelstelling wat een BIZ betekent. Het is principieel in het feit, dat een aantal mensen die zeggen: wij gebruiken dat niet, wij zijn te klein, waarom moeten wij dat gaan betalen? Ik heb een voorbeeld, als de burenhuizen gaan opknappen aan de buitenkant en ze gaan daarvoor een BIZ opstellen, dat mensen die dat niet willen dat mee moeten betalen. Dat is een klein voorbeeld. Principieel is het gewoon zo. Dat was mijn punt. Wethouder Hoek: Met kleine spelers in het spel is wel rekening gehouden, want uiteindelijk zit er een formule in dat je het aantal vierkante meters optelt van het aantal voorstemmers. Het aantal vierkante meters bedrijfsruimte van de voorstemmers moet groter zijn dan van de tegenstemmers. Daar zit best een staffel in. Ik moet u teleurstellen, daar is geen oplossing voor. Zo werkt het nou eenmaal vaak in het leven: de meeste stemmen gelden. Wij worden allemaal weleens geconfronteerd met het gegeven dat er ergens in Den Haag iets besloten

wordt, waar wij het niet zo mee eens zijn, maar toch ook aan moeten voldoen. Dat noemen ze democratie. Ik denk dat het democratisch gehalte binnen een hele BIZ-regeling op een goede manier gewaarborgd is.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Nee? Ik neem aan, dat het een hamerstuk kan zijn voor de komende raadsvergadering.

6.d Wijziging GR MRDH

De voorzitter: De zienswijze moeten wij vast gaan stellen als raad ter verzending aan MRDH.

De heer Weerheijm, D66: Met uw welnemen zou ik graag dit agendapunt even willen combineren met de actualiteiten vanuit de verbonden partijen. Als dat van u mag. De voorzitter: Natuurlijk, u komt uit de MRDH, heb ik begrepen. De heer Weerheijm: Dank u wel, wat een geweldige gunfactor van de voorzitter. Even over de zienswijze, die voor ligt, de wijziging van de GR, die voor ligt. Het gaat over een beleidsarme wijziging van de gemeenschappelijke regeling MRDH, dus feitelijk gezien gaat het proces waar we mee bezig zijn in de MRDH alleen maar over ervoor zorgen dat de GR nog voldoet aan de nieuwe wet gemeenschappelijke regeling, dus vooral een administratief proces, waarbij inhoudelijk niet zo heel veel dingen veranderen op dit moment. Een belangrijk punt dat wel in de zienswijze wordt aangedragen, zijn de reactietermijnen. De MRDH heeft nogal een reputatie op het gebied van nogal laat dingen versturen, waardoor het lastig wordt om de hele cyclus door te werken. In tegenstelling tot sommige andere gemeenschappelijke regelingen is er een klankbordgroep, een adviescommissie, een bestuurscommissie, al die verschillende gremia waarin over stukken moet worden besloten. Soms is het best krap wanneer stukken worden verstuurd, belangrijk dat daar in de zienswijze nog even aandacht voor wordt gevraagd. De zienswijze zelf is voor besproken in de klankbordgroep, zeker omdat de wijziging administratief is, is het niet zo spannend. Nu komt het leukere gedeelte. Afgelopen avond heeft de adviescommissie economisch vestigingsklimaat en vervoersautoriteit in een gezamenlijke vergadering een advies uitgebracht over de voorgenomen evaluatie van de MRDH, want de MRDH staat natuurlijk niet stil, ze willen dolgraag door ontwikkelen, zoals ze dat zelf zeggen. Daarvoor is het eerst wel van belang, dat er geëvalueerd wordt. Het idee van de evaluatie is, dat dat input gaat geven voor een beleidsinhoudelijke wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dan moeten we dus het hele proces van wijziging van de GR weer een keer met zijn allen doorlopen, dat is niet helemaal ideaal, maar dan gaat er misschien daadwerkelijk dingen veranderen in de GR zelf. Het advies dat wij als Lansingerland daarin mee hebben gegeven rondom die evaluatie is om in eerste instantie vooral te kijken naar: hoe gaat het nou met de MRDH, voldoen we nou aan onze doelstelling, hoe gaat het met de uitwerking ervan? In de opzet van de evaluatie zat naar onze mening iets teveel de nadruk op met elkaar in gesprek gaan om te kijken of we gaan door ontwikkelen. Wij hebben aangegeven: nou, MRDH, ga er nou vooral voor zorgen, eerst feitelijk kijken wat de doelstellingen van de MRDH zijn geweest, toen die werd opgericht. In hoeverre voldoen we daaraan. Zeker met de nadruk op het EV-component, dat onder deze commissie valt, omdat het volledig wordt bekostigd door de inwonersbijdrage en niet door de BDU-gelden. De oproep die wij hebben gedaan werd over het algemeen door de andere gemeenten ook omarmd: ga nou eerst kijken naar de feiten en als we daar de uitkomst van hebben, ga dan kijken wat dit dan gaat betekenen voor een beleidsinhoudelijke wijziging van de MRDH. Dat is de thematiek waar het vanavond over ging. Het was een spetterende vergadering, zoals altijd. Dank u wel. De heer Scheringa: Was er ook gesproken over een termijn, waarop die evaluatie gaat plaatsvinden? De heer Weerheijm: Absoluut. Er is een hele planning opgesteld. Eigenlijk hebben ze de evaluatie in 2 stukken opgedeeld. Eerst fact base onderzoek, waarin vooral gekeken wordt naar de feiten. Vervolgens een proces van gemeenschappelijke reflectie. De termijnen, het idee was dat het fact base onderzoek in Q4 of in Q1 zou gaan plaats vinden. Ik kan u de bijlage met alle termijnen even doorsturen als u dat fijn

vindt. Ik kan hem opzoeken en er in de tweede termijn op terugkomen, als u daar blij van wordt. De heer Markus: Dank voor de update, altijd goed om op die manier bij te blijven. In hoeverre worden de diverse gemeenteraden betrokken bij die evaluatie? De heer Weerheijm: Een hele goede interruptie. Dit is een punt dat in de vergadering vanavond naar voren kwam, de meningen verschillen een beetje. Een aantal raden zei: de MRDH moet zelf de gemeenteraden gaan benaderen. Andere raden zeiden: als adviesleden zitten wij hier in de commissie om onze raad terug te informeren. Zoals ik dat op dit moment ook doe. Er is in ieder geval advies uitgebracht richting het bestuur van de MRDH, om hier naar te kijken hoe ze dit invullen. Vanzelfsprekend worden er regionale werksessies gehouden, waarbij ook raadsleden die niet in de adviescommissie zitten uitgenodigd zijn. Daar proberen ze de groep te betrekken.

De heer Machielse, VVD: Het is enorm interessant om in te gaan op alle punten van de heer Weerheijm, maar het geeft heel veel vertrouwen, dus ik hoop ook dat als er beleidsinhoudelijke keuzes komen, dat we dan meer tijd hebben om te reageren. Voor nu, voor deze zienswijze, wat de VVD betreft een hamerstuk.

De heer Van den Beukel, CDA: Voor zover we nog luisteraars hadden tot een half uur geleden, zijn die nu finaal afgehaakt. Dat ligt niet aan de heer Weerheijm en zeker niet aan de heer Machielse, dat heeft meer te maken met de afkorting MRDH en alles wat met de metropoolregio te maken heeft, ik zeg dat toch met een serieuze ondertoon. Het is een voorbeeld van een samenwerking op overheidsgebied, die ingewikkeld is voor onze inwoners om te volgen. Soms is dat niet erg, want er gebeuren goede dingen en die komen tot een besluit en dat wordt gecommuniceerd. Maar soms is het ook wel jammer. Voor iedereen die de Rotterdamse politiek met een schuin oog volgt, heeft gezien wat een besluit van de MRDH over tramlijnen teweeg brengt, als het niet op een goede manier gebeurt, als inwoners zich onvoldoende gehoord weten. Of als bestuurders daar keuzes maken, die ze achteraf moeilijk kunnen uitleggen. Deze zienswijze en de wijziging van de opzet van de regeling gaat niet over tramlijn 4, ook niet over buslijn 174, maar er vindt besluitvorming plaats in de metropoolregio over economie en over vervoer, daar gaat het feitelijk over, een beetje over groen bij een zijtafeltje. Er vindt besluitvorming plaats, die navolgbaar is voor onze inwoners. Ik denk dat deze opzet statutair allemaal prima is, maar toch wel dat we een kritische noot mogen kraken als raad, of in ieder geval het CDA, over misschien cultuur of informatieverstrekking. We krijgen veel pakken papier en soms ook te laat, zegt de heer Weerheijm. Maar krijgen we ook papier over de juiste zaken? Een aantal weken geleden heeft mijn collega Van Harn vragen gesteld, omdat inwoners hem daarover bevroegen: hoe zit het met buslijn 174? Die rijdt plotseling veel minder. Dat bleek te liggen aan personeelstekort. Dat was niet actief gecommuniceerd naar ons. De discussie die plaats vindt over besteding van mobiliteitsgelden leiden in de echte wereld tot buslijnen of tot de nachtbus of niet. Dat is het niveau dat relevant en interessant is voor onze inwoners. Op dat punt mis ik een stukje informatie van de metropoolregio. Dat is meer cultuur dan iets van juristerij, maar ik zou toch wel een reactie willen vragen aan de portefeuillehouder, of hij dat met mij deelt. Zo'n buslijn 174 wordt afgeschaald, zou hij niet verwachten dat daar actieve communicatie op plaats vindt. Als hij dat met mij eens is, dan zou ik de raad in overweging willen geven om ook dat element een plek te geven in deze zienswijze. Tot zover.

De heer Markus, CU: Even inhakend op mijn voorganger. Ik merk dat evaluatie van de MRDH nog moet plaats vinden, dat is hartstikke zinvol, want we moeten kritisch kijken naar de MRDH. Het is nu een kolos, waarvan je kritisch kunt afvragen: wat doen ze en hoever staan ze wel niet van ons af? Terwijl ze over hele wezenlijke dingen beslissen. Uw oproep: we moeten dat in deze zienswijze verwerken. Ik weet niet of dat handig is of dat het moet wachten tot de evaluatie. Ik realiseer me, dat het een procesmatig antwoord is, maar ik hecht er wel waarde aan, dat we dit soort dingen wel met elkaar bediscussiëren voordat onze vertegenwoordigers in de metropoolregio hun evaluatie

daar loslaten. Vandaar dat ik aangaf: hoe gaat die evaluatie vorm krijgen? Ik vind het wel goed dat we als commissie hierover van gedachten wisselen: hoe kijken we hier als voltallige raad naar? Ik weet niet hoe die evaluatie gaat verlopen, maar ik hecht er wel zeer veel waarde aan om dat op die manier te doen. Nogmaals dank voor de eerste aanzet daartoe. De zienswijze, zoals die nu voorligt, is een hamerstuk, omdat het een beleidsarme wijziging is.

De heer Scheringa, PvdA: Het kan aan mij liggen, maar in de brief van 11 september van de MRDH worden stukken genoemd, maar die kon ik niet in IBABS vinden. Ik weet niet of ik er overheen kijk of dat ze er echt niet staan, maar op zich, ik hoor de heer Markus zeggen dat dit een punt is. Ik neem aan, dat het college ze wel heeft gehad, want anders is het lastig een zienswijze formuleren. Tot die tijd vertrouw ik dan even op de invloed van het college. Of die stukken nog toegevoegd zouden kunnen worden, dat zou ik wel fijn vinden, want dan kan ik ze nog heel even bekijken. Nu op basis van de stukken die er wel waren, de zienswijze. Het enige waar wij een beetje mee zitten, gaat over de termijn. Op een gegeven moment wordt gezegd: we roepen MRDH daarom op om te borgen dat gemeenten te allen tijde voldoende ruimte krijgen om zienswijzen conform hun eigen besluitvormingsprocessen op te werken. Ik vind dat heel vaag, kan dat dat niet wat smarter gemaakt worden? Wat wordt er precies mee bedoeld? De termijn is 8 weken. De gemeenten geven aan: we zien liever dat het groter is, meer is, maar we houden ons toch maar aan de model GR. Vervolgens zeggen: we willen wel borgen dat we tijd hebben. Dan denk ik: vraag nou gewoon om een ruimere termijn. Maar het kan aan mij liggen. Misschien kan de portefeuillehouder nog even reflecteren, hoe ik dat borgen precies moet zien. De opmerking van de heer Van den Beukel, ik denk dat meneer Markus dat goed verwoord heeft. Als het verder beleidsarm is en we kunnen een evaluatie doen, ik begreep van de heer Weerheijm dat die evaluatie volgend jaar komt, dat we dat dan opnemen. Ik vond het een goed punt, dank u wel voor het aandragen. Dat was mijn eerste termijn.

De heer Duk, GL: Gewoon omdat u zich anders zorgen gaat maken dat ik ga fuseren met de VVD: ik sluit me volledig aan bij de woorden van de PvdA. De voorzitter: Ik hoor een zucht van opluchting hier door de zaal gaan.

Beantwoording college

Burgemeester Van de Stadt: Terecht, dat dit in hoge mate een technische wijziging is. De heer Weerheijm heeft al gezegd: de evaluatie is het moment dat we moeten kijken. Een reactie op de heer Van den Beukel, dat vind ik even moeilijk. Los van het feit dat specifieke informatie op het gebied van openbaar vervoer hoort bij de wethouder thuis. Die zou moeten aangeven of het überhaupt kan. Dat durf ik zomaar niet te zeggen. In algemene zin, ik ben niet zo'n groot fan van dit soort GR'en, omdat het echt heel ingewikkelde constructies zijn, waar je ook als je er middenin zit altijd zoekt naar: waar zit nou de macht, wie beslist nou waarover? We moeten gewoon heel realistisch zijn: als Den Haag en Rotterdam het eens zijn, kunnen we hoog en laag springen met zijn allen, veel kans maak je niet. Eén van die dingen is de investering in de oude lijn, daar zit gewoon zoveel kracht achter, kansloos als Lansingerland zijnde. We hebben echt met Zoetermeer een flinke vuist gemaakt, laat staan de gemeente Brielle of iets dergelijks. Ik houd hier niet zo van. Ik denk dat we bij de GR jeugd hetzelfde constateren: hoe houd je grip als raad? Uiteindelijk kunnen wij alleen maar grip houden door de inspanningen die op dit moment door iedereen bij ons gerealiseerd worden, met name de raadsleden in de adviescommissies. We moeten het zelf doen. De kritiek die ik hoor van gemeenten van: het deugt niet bij de metropoolregio, want we krijgen niets, we hebben geen verbinding. Dan constateer ik, dat dat wel de gemeenten zijn, waar ik nooit iemand van zie. Dus je bent er ook zelf bij. Veel daarvan naar de metropoolregio toe schuiven is wel heel makkelijk: zij moeten ons informeren. Op het gebied van openbaar vervoer, wat uitvoering is, wat op grote

hoofdpijnen wordt gedaan en waar we met zijn allen constateren, dat de wensen veel groter zijn dan de middelen, wordt dat echt ingewikkeld in de discussie. Als Rotterdam zich boos maakt over een tramlijn, dan kan je onze buslijn wel schudden. Dat is gewoon geen prettige constatering. Ik denk zeker dat die specifieke kant echt onze aandacht verdient bij die evaluatie: waar zit nou dat machtsevenwicht in zo'n GR als het bijvoorbeeld gaat om de belangen van de grote stad Rotterdam, de RET versus de belangen van Bleiswijk en een buslijn? Daar moeten we echt meer scherpte in krijgen, ik vind dat gewoon een heel moeilijke discussie. Ik denk dat ik de uitgangspunten met de heer Van den Beukel deel, een oplossing heb ik niet op het netvlies. De heer Markus: Misschien heb ik de burgemeester niet helemaal goed begrepen, dat buslijnenverhaal is helder, maar daarvoor zei: dat de metropoolregio ver van ons af staat, dat heb je ook aan jezelf te danken, dan moet je maar zorgen voor actieve vertegenwoordiging. Dat kan ik voor een deel volgen, maar dat onthefte de MRDH toch nooit van haar taak om daar actiever in te acteren. Is de burgemeester dat met me eens? Burgemeester Van de Stadt: 100% eens. We zien dat de MRDH daar de hele tijd op gewezen wordt, dat ze de hele tijd stappen zetten en het vervolgens nooit genoeg is voor sommige raden. Dan zeg ik, ik ben nu niet meer de portefeuillehouder financiën, er is een nieuwe gekomen inmiddels, maar ik zat lang bij de adviescommissie, het waren wel altijd dezelfde koppen die ik zag en dezelfde koppen die ik nooit zag. Dat maakt het wel heel ingewikkeld. Je ziet ook dat sommige vertegenwoordigers in die gemeenten echt geen enkele terugkoppeling geven in hun raden. Leuk dat zij daar zitten, maar namens wie. Het zijn elementen die we echt niet in de hand hebben. We doen het volgens mij goed, er is algemene tevredenheid bij ons, ambtelijk, raad en college over onze inspanningen en hoe we dat afstemmen. Maar ik maak mij weinig illusies dat als het gevecht hoog oploopt over: wie heeft wel of niet de buslijn, dat wij van Rotterdam winnen. Dat hebben we in de RET-discussie ook duidelijk gezien. Dat is niet vanuit de Rotterdamse raad geredeneerd, ook niet onlogisch, de belangen van de stad en de regio, het is heel moeilijk uit te leggen aan een stad van 650.000 mensen. Ik denk niet dat we er iets over op moeten nemen in de zienswijze, ik vind het meer iets voor onszelf om in de evaluatie hierop te drukken: wat is de informatiestroom die wij krijgen, wat is de vuist die wij daarmee kunnen maken? Hoe doen we dat als gemeente?

Tweede termijn

De heer Weerheijm, D66: Bedankt, burgemeester, voor de reflectie. Ik wil even reageren op een aantal dingen die in de commissie werden gezegd. Goede punten. Wat de heer Van den Beukel zei over de bekendheid van de MRDH: dit is een expliciet onderdeel waar we het vanavond ook over gehad hebben. Veel mensen zeggen: niemand kent de MRDH. Is dit een probleem? Hoe gaan we hieraan werken? Wij zijn als leden van de adviescommissie namens Lansingerland ook van mening, dat de legitimiteit van de MRDH niet alleen ligt in het feit dat het een gemeenschappelijke regeling is, maar dat het vooral een GR moet zijn die moet leveren en werken. Zolang het werkt, zit daar ook een deel van de legitimiteit in. Maar hierover verschillen meningen, ook de manier waarop de governance ingericht moet worden. Eén van de dingen die wordt genoemd, door gemeente Schiedam, Den Haag, Rotterdam, die zien graag dat er een regioraad zou komen, dus dat er geen adviescommissie meer zou zijn, maar een democratisch gekozen orgaan in de MRDH. Daar zijn wij als Lansingerland op dit moment niet zo heel erg happig over, ook niet over de manier waarop dit was opgenomen in de opzet van de evaluatie, dat dit een uitkomst zou zijn van de evaluatie. Dat ging ons iets te ver, laten we eerst evalueren hoe het gaat en dan gaan kijken hoe we het gaan oplossen. Eigenlijk ook wel om de reden, zoals al door de burgemeester aangegeven, het gaat ook over een machtsbalans. De MRDH is verlengd lokaal bestuur waar op papier alle gemeenten als gelijk in zitten. Als je met een regioraad gaat werken, kan je je al een voorstelling maken van wat het gaat doen in de machtsbalans in zo'n regeling. Maar het is een zoektocht. Dan het punt: wanneer komt de juiste informatie? Dat is iets waar we ons in adviescommissies nogal druk over maken. Toevallig vanavond was er een punt op de agenda, waar de adviescommissie naar een

mening werd gevraagd, waarvan wij dachten: ga dit lekker ambtelijk bespreken, ga hier niet de adviescommissie mee lastig vallen. Dat hebben we terug gekoppeld naar het bestuur: ga ons niet lastig vallen met dit soort vragen. Het is echt een zoektocht bij de MRDH om de juiste vragen op het juiste moment aan de adviescommissie voor te leggen. Waardoor wij niet altijd de hoofdlijn hebben. Nog heel kort over de planning van de evaluatie, ik heb het even opgezocht, speciaal voor de heer Scheringa. Ik hoop niet dat u al teveel haast heeft, want er gaat wel een tijdje overheen. Van Q4 dit jaar tot Q2 volgend jaar vindt het fact base onderzoek plaats. Daarna vanaf Q2 2024 tot in november 2024 zijn de sessies rondom de reflecties en andere werksessies. Vanaf begin 2025 tot en met Q2 2025 gaan we de cyclus in van zienswijzen, adviescommissie en dat soort zaken. Bij deze.

De heer Van den Beukel, CDA: Als ze inwoners willen verblijden af en toe met een rapportage vanuit de MRDH, die wel relevantie voor hen heeft, namelijk het wel of niet afschaffen van een bepaalde buslijn, ik zou het vanuit de MRDH willen krijgen. Het beste advies dat de portefeuillehouder en de heer Weerheijm mij kunnen geven om dat in te brengen, als ik dat zou willen hebben voor het derde kwartaal 2025. Dat is eigenlijk wel mijn wens.

De heer Scheringa, PvdA: Ik had wat vragen gesteld in de eerste termijn, daar heb ik helemaal niets op gehoord. Nu ik hoor, dank voor het opzoeken, dat de evaluatie pas in 2025 klaar is. We hebben daar in principe met de begroting van volgend jaar nog last van. Ik denk dat de vraag: wat is borging, hoe gaan we zorgen dat we daar de volgende keer geen last van hebben, dat we dat alvast mee kunnen nemen in de zienswijze. Hoewel deze wijziging beleidsarm is, het lijkt me wel handig om deze kleine wijziging daarin mee te nemen, zodat het gewoon geregeld wordt voor ons. Volgende inhoudelijke wijzigingen komen dan na de evaluatie in 2025. Daar zou ik toch graag antwoord op willen hebben van de burgemeester. Daarnaast: dat ik toch de stukken kan zien, die in de brief stonden. Gewoon even toevoegen. Dan kan ik ze nog zien voor de raadsvergadering, dat zou fijn zijn. Dank u wel.

Burgemeester Van de Stadt: Excuses aan de heer Scheringa, u bent even weg gevallen n.a.v. mijn antwoord op de heer Van den Beukel, ik was helemaal niet aan het einde, zoals ik dat registreerde en de voorzitter dat natuurlijk overnam. (...) Zo bedoelde ik het niet, voorzitter. Ik ben de heer Scheringa gewoon vergeten na mijn antwoorden op de heer Van den Beukel, excuses. Die borging vind ik een lastige vraag: hoe zet je dat nou in een zienswijze? Ik heb daar niet echt een suggestie voor, maar ik wil er best met u over nadenken, we hebben nog tot de raad. Als de anderen zeggen: dat vind ik wel een logisch punt, kijk hoe we dat erin gaan krijgen. Dan stort ik me daar graag op met u. De andere vraag was de stukken. Omissie, die horen als bijlage er gewoon bij te zitten, zowel live, maar ook op het raadsvoorstel staan ze niet als bijlage aangegeven. Echt een omissie, die moeten we even rechtzetten. U krijgt de stukken zo spoedig mogelijk allemaal toegestuurd.

De voorzitter: Dan constateer ik, dat er op 1 punt nog gekeken wordt naar de zienswijze m.b.t. de borging. De griffie gaf aan, dat ze dat op zich neemt samen met de burgemeester in overleg met u als commissielid. Dan betekent dat dat er een aangepast stuk gaat komen voor de raad.

De heer Van den Beukel: Ik was op zoek naar het antwoord van de portefeuillehouder: als ik nou voor derde kwartaal 2025 onze inwoners zou willen informeren over buslijnen, of dat zou lukken. Of dit het moment zou zijn of dat er nog een beter moment komt. Burgemeester Van de Stadt: Excuus, ik ga van het ene vergeten naar het andere vergeten. Dat ligt vast aan de voorzitter. Meneer Van den Beukel, ook dat vind ik een heel goede vraag. Daar ga ik nu echt niet het antwoord op hebben. Ik spreek af, dat ik met wethouder Fortuyn ga overleggen en ambtelijk en dat we u zo spoedig mogelijk schriftelijk van een antwoord voorzien op dit punt. Voor 2025. We komen er snel op terug.

De voorzitter: Dan stellen we vast dat er op het punt van de heer Van den Beukel nog een schriftelijke reactie komt van het college. Even de afronding. We gaan het als hamerstuk naar de raad brengen. Er zal hoogstwaarschijnlijk een wijziging komen in overleg met de heer Scheringa. Mocht dat aanleiding zijn in de raad om het toch te bespreken, kan gaat het richting de besprekstukken. Zullen we het zo afspreken? Dan sluiten we dit punt af.

6.e 1e Wijziging Verordening op de heffing van de afvalstoffen en de invordering van de afvalstoffenheffing

De voorzitter: Dit punt is van de agenda.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: U heeft bij de stukken een maandelijkse voortgangsrapportage gevonden. In de commissie ruimte is geconstateerd, dat een aantal onderwerpen niet bij de juiste commissie zijn geplaatst. Daarvoor heeft het college excuus gemaakt. U moet even over de indeling heen kijken naar de onderwerpen die bij de commissie algemeen bestuur aan de orde zijn.

De heer Duk, GL: Er wordt een nulmeting gedaan in de glastuinbouw. Alleen, er wordt verder niet verteld waar de nulmeting over is. Ik was eigenlijk wel benieuwd of daar net iets meer over verteld zou kunnen worden.

De heer Van den Beukel, CDA: Een compliment voor het zien van zoveel nieuwberichten over Hortiscience, de uitvoeringsagenda. Ik zie de wethouder met veel enthousiasme optreden in de media, kinderen die worden verwelkomd, dat is zeer plezierig. Dank daarvoor.

De heer Scheringa, PvdA: Er schiet mij iets te binnen. Morgen is er geen commissie samenleving. Hoe moet dat technisch gebeuren? Ik heb er nu geen inhoudelijke vraag over, maar als iemand hier nou een opmerking over zou hebben, maar er is morgen geen commissie samenleving. Hoe zou dat technisch moeten? De voorzitter: De griffie fluistert in, dat het dan schriftelijk zou moeten. Om nou morgen alleen bij elkaar te komen voor de bijzonderheden uit het college. Misschien is het een idee, ik wil het wel in het presidium brengen, maar ik weet niet of ik de handen op elkaar krijg.

Wethouder Hoek: Het staat er duidelijk: het gaat om de positionering van het hele verhaal van Home of Horti Science. We zijn er al een tijd mee bezig, het net is opgetrokken. Voor de toekomst moeten we natuurlijk ook weer stappen maken in hoe het verdere verloop eruit ziet. Dat heeft al wel geleid tot een aantal leuke resultaten. De nulmeting is duidelijk. De WUR gaat investeren in de toekomst om toch weer wat meer cachet te geven en mogelijk ook te dienen als katalysator voor de hele Horti Science visie. Je merkt wel, dat daar steeds meer bedrijven op aanhaken. Het is een soort nulmeting: waar staan we nu? Uiteindelijk hebben we best wel mooie plannen. Er zijn ambtelijk wat high potentials aangenomen om die hele katalyserende werking mee te beïnvloeden, want we zien wel dat we in een soort stroomversnelling aan het komen zijn. We hebben ook de katapult-gelden gekregen om ook het onderwijs een meer prominente plek te geven in het hele Horti Science verhaal. Dus we zijn op de goede weg. De complimenten van de heer Van den Beukel neem ik graag in ontvangst. Dank u wel.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: De heer Weerheijm heeft ons al van het e.e.a. deelgenoot gemaakt. Dat was het. Nog andere actualiteiten? Nee?

9. Verbonden partijen

Burgemeester Van de Stadt: Mede op verzoek van onze raadsrapporteur de heer Bik even ingaan op de activiteiten van de wijkbrandweerman. Daar zal ik wat over zeggen en afsluiten met een vraag. U weet, onze wijkbrandweerman is al even actief, ook zeer actief aanwezig, zowel op Twitter als Facebook kunt u hem volgen. Hij is op RTV Lansingerland geweest. De beleveniswoning, die 3B Wonen beschikbaar heeft gesteld voor 4 maanden is open. Er belanden veel vragen inmiddels bij hem. De contacten met politie, 3B Wonen en met ons, de wijkmanager, zijn allemaal goed. Hij is actief bij verschillende activiteiten. Op verzoek van een zorgcentrum heeft hij één van onze hoorders bezocht, dat zijn van die mensen die heel veel spullen in hun huis verzamelen, waardoor er doorgaans brandrisico ontstaat. Eén, die we laatst besproken hebben in het overleg met de heer Hoek. Hij had zoveel spullen rond zijn draaiende droger opgestapeld, dat hij een stok nodig had om de droger uit te zetten, toen de controleur daar om vroeg. U weet hoe heet een droger wordt en wat de brandrisico's zijn. Dat zijn belangrijke activiteiten voor een wijkbrandweerman. Hij heeft ook bij het LOO een ronde met de huismeester gedaan. De opvanglocatie Tobias heeft hij bezocht en daar gaat hij nog een keer langs. Hij heeft de nieuwe Lidl bezocht. Hij heeft ook het appartementencomplex in Bleiswijk en een appartementencomplex in Bergschenhoek gecontroleerd en geadviseerd over vluchtwegen en dat soort zaken. Hij is ook bij het Jodocusfestival en hutendorp geweest en op de agenda staat nog een rondje in de Hergerborch, de voorlichting tijdens één van onze themaweken op onze basisscholen en hij bezoekt ook nog het katholiek vrouwengilde voor een presentatie over veiligheid. U ziet, veel verschillende activiteiten. Ik wil echt zeggen: de wijkbrandweerman is echt hartstikke lekker bezig en bewijst zijn nut. Mijn vraag aan u is, ik kan dat prima zo even doorgeven, maar ik denk dat het een leuk idee is, dat u even met onze wijkbrandweerman schakelt, praat, hoort wat hij doet. Dan moet hij wel wat langer actief zijn, maar als jullie er ja op zeggen, zou ik graag een bijeenkomst in het begin van het nieuwe jaar, dan is hij ongeveer een half jaar actief, met hem organiseren voor u of een delegatie, dan kunt u dat meenemen bij eventuele verlengingsbesluiten en dergelijke.

De heer Duivesteijn, L3B: Daar staan we natuurlijk volledig voor open, om dat te doen. Ik zou eigenlijk aanvullend willen vragen of dit standaard mee genomen kan worden in de actualiteiten uit de commissie of de voortgangsrapportage, zodat we een beetje feeling hebben met wat er gebeurt met de wijkbrandweerman in plaats van dat we dat over een paar maanden in één keer allemaal mee krijgen. De voorzitter: We hebben meer mensen die in deze gemeente actief zijn, van BOA's tot en met wijkagenten, noem maar op. De vraag is: waarom zouden we hier een andere lijn volgen? De heer Duivesteijn: In dit geval gaat het natuurlijk om een incidentele functie, die we voor 1 jaar beschikbaar hebben gesteld en waarvan wij gaan evalueren of wij die gaan verlengen. Andere functies in de gemeente staan structureel in de begroting. Ik denk dat het zaak is dat de raad in ieder geval vroeg een oordeel kan vellen of we willen verlengen. Dat is ook naar de wijkbrandweerman zelf wel zo helder.

De voorzitter: Ik kijk naar de commissie, of er behoefte is aan het voorstel van de heer Duivesteijn om het in de actualiteiten mee te nemen. De burgemeester geeft aan begin volgend jaar een ontmoeting te organiseren.

De heer Azzouzi, PvdA: Wij zijn voor het voorstel van de burgemeester. Het functioneren van een functionaris hoeft niet op een lijstje te komen.

De heer Duk, GL: Voor het voorstel van de burgemeester.

De heer Bik, WIJ: Voor het voorstel van de burgemeester.

De heer Markus, CU: Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Azzouzi.

Mevrouw Van Bakel, VVD: Wij sluiten ons aan bij de woorden van de burgemeester.

De heer Jonker, D66: Wij sluiten ons aan bij de woorden van de burgemeester.

De heer Halkes, CDA: Wij sluiten aan bij de woorden van de burgemeester.

De voorzitter: Dan constateer ik, dat de commissie aangeeft dat het voorstel van de burgemeester. De heer Duivesteijn: Ik sluit me ook volledig aan bij de woorden van de burgemeester. Voor mij is het niet een of/of vraag, maar misschien was dat niet helder. De voorzitter: Ik benoem even de conclusie van de commissie. Daarbij wil ik de woorden van de heer Azzouzi in herinnering roepen.

Burgemeester Van de Stadt: Ik wil de heer Duivesteijn en anderen altijd van informatie voorzien, laten we daar niet over twijfelen, maar maandelijks een rapport uitbrengen over de activiteiten van de wijkbrandweerman gaat ook mij wel wat ver. Nog los van het feit dat ik de heer Duivesteijn graag uitnodig om te allen tijde contact met de wijkbrandweerman te hebben en te onderhouden. Hij is van de raad, dat is het mooie van de wijkbrandweerman, dus aarzelt u ook niet om contact met hem te zoeken. Ik zal op me nemen, dat ik bij de verbonden partijen met enige regelmaat verslag doe, dat zal niet maandelijks worden, maar wat ik nu heb gedaan, zal ik vaker doen om even een beeld te geven over wat er speelt. Dat ga ik dan wel alleen voor de wijkbrandweerman doen. De voorzitter: De toezegging die u gedaan heeft om begin 2024 een bijeenkomst te beleggen met de wijkbrandweerman staat ook.

10. Rondvraag en sluiting

De heer Duivesteijn, L3B: De vraag gaat niet over de wijkbrandweerman. Er is morgen geen commissie samenleving, maar wel iets van de gewaardeerde fractieleden uit de commissie samenleving, iets urgents, zo beoordelen wij dat in ieder geval. Het gaat over brieven vanuit de gemeente over collectieve inkoopactie isolatie. Door diverse inwoners is onze fractie erop geattendeerd op een brief, waarvan het kenmerk bekend is bij het college, die ze van de gemeente hebben ontvangen over de collectieve inkoopactie isolatie. Deze inwoners vragen zich af wat de rol van de gemeente hierin precies is. Wij vinden het in ieder geval vreemd dat onze inwoners een brief van de gemeente krijgen, die specifiek in het voordeel van één commercieel bedrijf pleitte, te weten Susteen. Drie vragen aan het college. Waarom worden de brieven door de gemeente verstuurd en niet door het bedrijf zelf? Hoe is de samenwerking met dit bedrijf tot stand gekomen? Worden andere bedrijven op deze wijze niet benadeeld?

Wethouder Hoek: Het valt onder de portefeuille van wethouder Muis, maar anders had hij hier de hele avond moeten zitten, dat is ook weer zo wat, dus ik neem de honneurs waar. Goede vragen, want ik heb me dat zelf ook wel afgevraagd. Ik dacht: hé, hoe zit dit? Maar de brieven worden door de gemeente verstuurd, omdat de gemeente officieel opdrachtgever is van deze inkoopactie. U weet, dat wij bezig zijn met verdere verduurzaming van de woonvoorraad, daar hebben we rijksbudget voor gekregen, om dit uit te rollen, om woningeigenaren zoveel mogelijk te ondersteunen bij het aanbrengen van isolerende maatregelen. Daar bent u al eerder over ingelicht. Er is ook een opschaling nodig m.b.t. voorgaande jaren. We hebben enkele maanden met de energiecrisis te maken. De gemeente heeft besloten tot deze collectieve inkoopactie om woningen te isoleren. Zo krijgen onze inwoners een goed energieadvies en een bijbehorende offerte en kunnen ze op efficiënte wijze zonder dat ze daar heel erg voor in de benen hoeven te komen toch simpelweg hun huis isoleren. Het college heeft in de periode november en december een uitvraag laten doen voor het organiseren van deze collectieve inkoopactie volgens de geldende

gemeentelijke inkoopregels. Er is dus gewoon een meervoudige onderhandse aanbesteding gehanteerd en een procedure geweest. Susteen heeft het beste gescoord op de selectiecriteria die wij gesteld hebben. Worden dan andere bedrijven benadeeld? Iedereen kan natuurlijk inschrijven op een aanbesteding, dus wat dat betreft word je niet benadeeld. Wat wel goed is om te vermelden, is dat Susteen ook werkt met lokale onderaannemers. Die zijn ook door hen benaderd en doen ook de klussen voor een deel. Waar ze wel tegenaan liepen was dat ook lokale bedrijven met gebrek aan personeel zitten, er komt best wat werk uit voort. Dus dat is wel een manco, maar ze hebben een inspanning gepleegd om zoveel mogelijk lokale aannemers daarvoor te benaderen. Eén aannemer komt uit Den Bosch omdat er simpelweg geen lokaal bedrijf was dat deze vorm van isolatie op een goede manier kon aanbrengen, dat is de dakisolatie binnen, de zolder binnen. Wist ik ook niet, maar het schijnt een gespecialiseerd bedrijf te zijn. In mijn optiek is er op vele fronten gekeken hoe we dit lokaal kunnen realiseren, inherent aan een aanbestedingsprocedure is dat één iemand wint. Iedereen heeft zich daar voor in kunnen schrijven. Ik vind het een mooie gedachte dat er veel onderaannemers werken hier uit de omgeving.

De heer Azzouzi, PvdA: Goede vragen van L3B. Mijn vraag: waarom hebben wij dit niet in de brief gezet, de toelichting die de wethouder net heeft aangegeven, in het kader van communicatie naar de burgers.

De heer Duivesteijn, L3B: Bedankt voor de beantwoording. Wij snappen volledig dat de collectieve inkoopactie nodig is en dat er doelstellingen zijn gesteld en dat we willen opschalen. Het gaat ons echter om de tone of voice in de brief. De brief is namelijk één grote promotie voor 1 bedrijf, met zinnen als: wilt u binnenkort besparen, genieten van de voordelen, meld u snel aan, ruim 250 inwoners gingen u voor. Dan denk ik: is het nou wel de taak van de gemeente om op gemeentelijk briefpapier op deze manier te communiceren? De vraag is dan ook: is het niet netter om dit in het vervolg door de aanbestede partij zelf te laten doen? Dank u wel.

Wethouder Hoek: Formeel blijven wij de opdrachtgever. Ik snap de woorden van de heer Azzouzi ook. Achteraf heeft u altijd gelijk, het is een leermoment voor ons, op het moment dat we communiceren met de burgers om daar nog eens kritisch naar te kijken. Dat ben ik met u eens. Toen ik de brief zag, dacht ik ook: hoe zit het nou? Het is een goede meegever om in het vervolg te kijken: hoe kunnen we dat nog eens even door de afdeling communicatie mogelijk laten bekijken, maar je blijft officieel opdrachtgever.

De voorzitter, om 22.00 uur: Dan zijn we aan het eind gekomen van deze vergadering. Toch wel een mooi tijdstip, net voor tien uur. Ik dank u voor uw aanwezigheid en uw inbreng. Ik sluit bij deze de vergadering en wens u wel thuis.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.